

Pla Marc d'Igualtat entre dones i homes

Programació 2021-2024

AJUNTAMENT
DE VALÈNCIA

Índex

04

**Presentació
alcalde**

06

**Presentació
regidora**

10

Introducció

12

**Marc
legislatiu**

17

**Principis
orientadors**

20

**Àrees
d'actuació:
mesures
i accions**

22

**Violència
de gènere
i masclista**

36

**Salut
i esport**

44

**Ocupació,
conciliació
i correspon-
sabilitat**

54

**Educació
i cultura**

64

**Participació,
associacionisme
i mitjans de
comunicació**

72

**Urbanisme,
mobilitat
i medi ambient**

78

**Inclusió
social**

86

**Transver-
salitat**

92

Pressupost

94

**Seguiment
i avaluació**

El Pla Marc d'Igualtat entre dones i homes va ser aprovat pel Ple de l'Ajuntament en sessió celebrada el dia 27 de setembre de 2018.

La programació 2021-2024 del Pla Marc d'Igualtat entre dones i homes va ser aprovada pel Ple de l'Ajuntament en sessió celebrada el dia 23 de juny de 2021.

Disseny: Diego Mir
Impressió: Impresum

Presentació alcalde

Joan Ribó Canut

Alcalde de València

L'Ajuntament de València, com a administració més pròxima a la ciutadania, té l'obligació de garantir la igualtat entre dones i hòmens. Actualment i en la pràctica, esta igualtat encara no és una realitat. Dones i hòmens segueixen sense gaudir dels mateixos drets, ja que persisteixen desigualtats polítiques, econòmiques i culturals que influïxen i condicionen fortament la vida quotidiana.

Ho podem veure en la desigualtat salarial, quan encara hui, i malgrat la legislació, les dones reben menys salari que els hòmens per un treball d'igual valor; en la llibertat de moviments, ja que és molt més perillós per a una dona que per a un home viatjar, eixir de nit, moure's per diferents llocs o espais; en la corresponsabilitat en les tasques de cures, perquè la majoria de dones continuen sent les que tenen la responsabilitat de les cures d'ascendents i descendents i de les tasques domèstiques, entre d'altres. I, per descomptat, en la situació de desigualtat i asimetria en les relacions de parella, consentides per l'estructura patriarcal, que desemboca en la violència de gènere per la qual encara hui hi ha dones que són assassinades. La violència de gènere i masclista és la conseqüència extrema d'eixa falta d'igualtat.

Les administracions públiques tenim la responsabilitat de treballar per a canviar idees, comportaments i actituds, incidir en la prevenció des de les edats més primerenques per a evitar actituds masclistes i estereotips sexistes, que es continuen reproduint amb massa facilitat entre la població adolescent i jove. És fonamental que els hòmens ens qüestionem el model tradicional de masculinitat i la nostra participació i implicació per a canviar un model de societat en el qual encara persistix una estructura androcèntrica.

El feminisme fa molt de temps que reclama un canvi en les regles del joc, una altra manera d'exercir el poder i la necessària harmonització entre el treball reproductiu i productiu, la urgència de donar valor a les cures, als treballs necessaris per a la sostenibilitat de la vida i a la gestió de manera pacífica dels conflictes.

L'any 2020 ha sigut un any inoblidable en molts sentits a causa de la situació sanitària ocasionada per la Covid-19, però ha servit perquè es valoren treballs i responsabilitats menyspreats històricament per ser realitzats majoritàriament per les dones. Han sigut fonamentals i essencials els treballs de cures, l'atenció sanitària i social, la neteja, l'alimentació bàsica, i s'ha fet evident la necessitat de replantejar la masculinitat viscuda.

El camí cap a la igualtat és complex i només unint els nostres esforços podem avançar sense reculades i generar canvis profunds per a aconseguir-ho. L'Ajuntament de València continuarà apostant per este camí, acostant les polítiques públiques d'igualtat entre dones i hòmens als districtes i barris de la ciutat, fent partícip tota la ciutadania, per això presentem esta nova programació del Pla marc d'igualtat entre dones i hòmens per a quatre anys.

Perquè tenim la convicció que les polítiques d'igualtat són imprescindibles per a fer realitat vides justes, lliures i sense violència cap a les dones. I eixes són les vides que vull que siguen viscudes en esta ciutat.

Presentació concejala

Lucía Beamud Villanueva

Regidora d'Igualtat i Polítiques de Gènere i LGTBI

Els plans locals d'igualtat tenen l'objectiu d'assolir la igualtat efectiva de dones i homes reforçant les mesures i els mecanismes concrets per a aconseguir que es duguen a terme polítiques i actuacions destinades a eliminar les desigualtats i que este fet supose un benefici tant per a les dones com per als homes, ja que permetrà construir unes noves pautes de relació basades en el respecte i l'equitat, i contribuir a fer la societat més democràtica, justa i solidària.

El Pla marc d'igualtat de l'Ajuntament de València es va aprovar l'any 2018 amb una programació bianual. Després de realitzar una avaluació de les accions establides, condicionada per la situació sanitària que hem patit per la Covid-19 l'any 2020, presentem ara una programació a més llarg termini, amb una temporalitat de quatre anys que facilitarà que situacions imprevistes, com l'assenyalada, no disminuïsquen la capacitat d'eficàcia d'este pla.

És rellevant que esta Regidoria d'Igualtat i Polítiques de Gènere i LGTBI, responsable d'impulsar-lo, tinga un programa de treball secundat per tota la corporació. Gràcies a això, s'ha treballat transversalment en totes les àrees municipals i es compta amb un pressupost adequat per a dur a terme les accions que presentem, la qual cosa constituïx un indicador important sobre el nivell de compromís d'este govern municipal amb la igualtat. Així mateix s'ampliarà la plantilla amb huit professionals amb qui es podran crear més unitats d'igualtat a la ciutat, amb ocupació pública, estable i de qualitat, fet que facilitarà l'estructura adequada per a mantindre les accions a llarg termini.

L'avaluació de la programació anterior 2018-2019 ens ha facilitat conèixer les accions que hem de continuar per la seua eficàcia demostrada, les que hem de suprimir per la seua falta de pertinència i sobretot ens ha oferit uns resultats altament satisfactoris que ens ajuden a seguir en la línia de treball iniciada. Esta nova programació de treball comptarà, a més, amb accions noves per a continuar avançant i donar resposta a necessitats detectades estos anys i a les quals hem de respondre.

Respecte a la desigualtat més gran de totes, la violència de gènere i masclista, queda molt a fer. El pacte d'estat de violència de gènere i el pacte valencià contra la violència de gènere i masclista estableixen una sèrie d'accions consensuades entre les diferents administracions, entitats, mitjans de comunicació i el moviment feminista. El compromís de l'Ajuntament de València respecte a estes mesures és decidit i així s'ha demostrat en l'avaluació del pla.

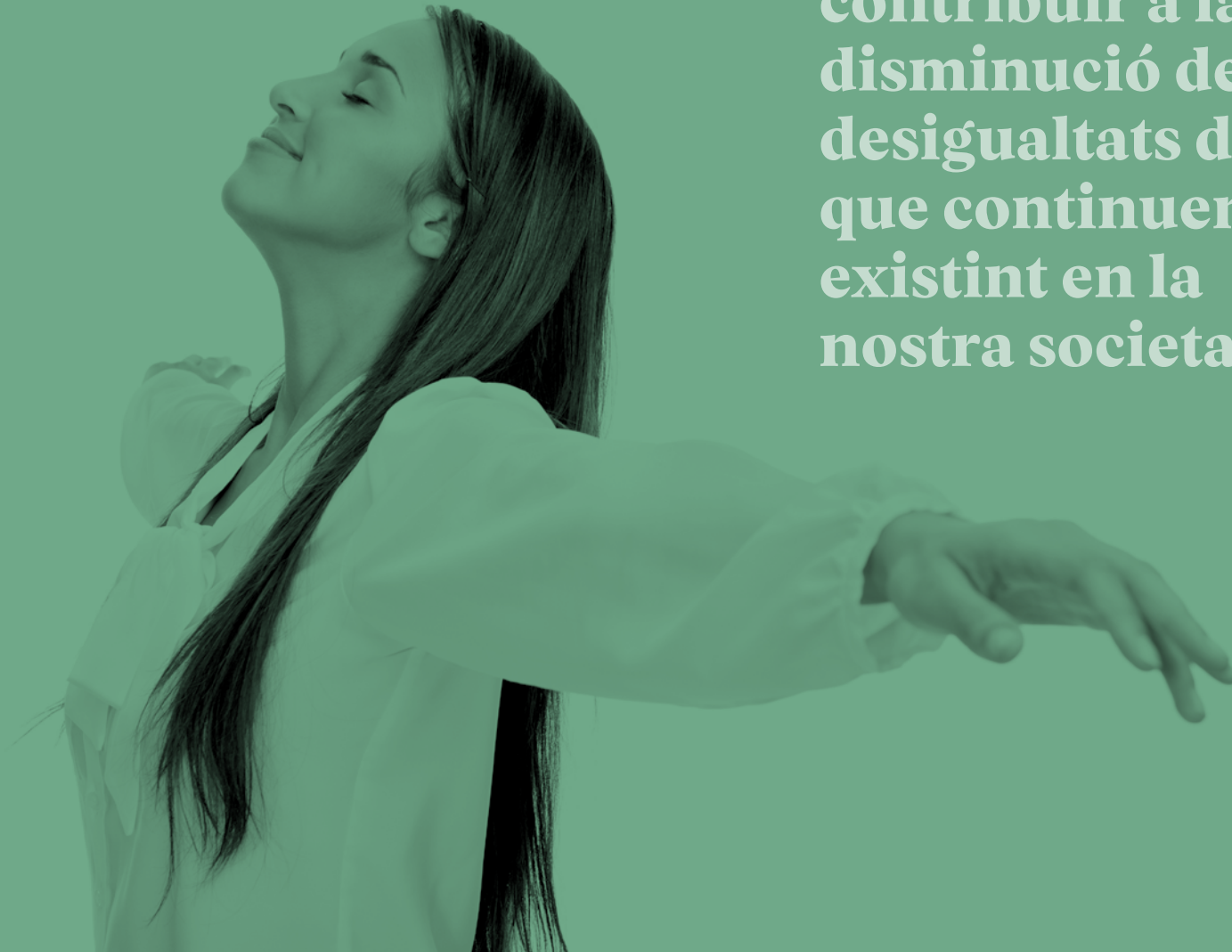
Amb esta programació, concretem les actuacions municipals amb el màxim suport municipal, seguint amb el principi de transversalitat de les polítiques d'igualtat que tan bon resultat ens ha donat en la programació anterior. El pressupost municipal amb enfocament de gènere, els informes d'impacte de gènere en totes les normatives i reglaments, les unitats d'igualtat en barris i les campanyes de sensibilització municipals, són un clar exemple d'això.

El suport de la societat és imprescindible en este camí a la igualtat. La col·laboració de les associacions i entitats del Consell de les Dones i per la Igualtat, òrgan consultiu de l'Ajuntament de València en matèria d'igualtat de gènere, que ha participat activament en el seguiment i avaluació del pla, ha sigut molt important per a valorar el nostre treball. Vull agrair-vos personalment este esforç.

A més, és urgent que els homes comencen a tindre clar que seran molt més feliços i faran molt més feliços a qui els envolta si no fugen dels valors femenins. Si accepten que dins d'ells també hi ha les habilitats, capacitats i emocions que històricament se'ls han negat perquè, si no, no eren prou homes. Han de reconèixer que hi ha múltiples maneres de ser home i cap és millor o val més que una altra. És el que anomenem repensar la masculinitat o les noves masculinitats.

Continuem treballant amb la vostra col·laboració, amb el suport de dones i homes, d'associacions i entitats, perquè només amb l'esforç comú ho aconseguirem.

**El Pla Marc d'Igualtat
entre dones i homes
de l'Ajuntament
de València pretén
contribuir a la
disminució de les
desigualtats de gènere
que continuen
existint en la
nostra societat.**

Introducció

Les polítiques d'igualtat entre dones i homes suposen la posada en marxa de mesures per a **eliminar les discriminacions per raó de sexe que limiten a dones i homes l'oportunitat d'accedir i desenvolupar-se en igualtat en qualsevol àmbit: polític, social, econòmic, cultural, afectiu, educatiu, etc.** Per a ser eficaces, estes polítiques han de servir per a eliminar obstacles existents per a la consecució de la igualtat real (tant en normes com en estructures existents), han de compensar els efectes de les discriminacions ja patides i fomentar la participació de les dones en els àmbits dels quals han sigut tradicionalment excloses.

Tindre en compte l'enfocament de gènere significa la presa en consideració de les diferències entre dones i homes en un àmbit o una activitat per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques, tenint en compte la manera en què les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones. L'enfocament de gènere permet visualitzar les dones i homes en la seua dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural, i trobar línies de reflexió i d'actuació per a erradicar les desigualtats

A fi d'assegurar de manera efectiva la igualtat de dones i homes, s'han tingut en compte en esta programació, a més de la discriminació per raó de sexe, altres aspectes com la discriminació múltiple i desigualtats en contextos específics atenent múltiples diversitats, condicions o la situació vital.

Per a la planificació d'estes accions, també s'ha tingut en compte la situació sanitària provocada per la Covid-19, que a vegades ha obligat a canviar accions previstes o a modificar-les per a adaptar-les a les mesures de seguretat.

Continuem apostant per la participació. S'ha comptat amb les aportacions de les associacions i entitats representants de la societat civil des del disseny de les accions i s'hi comptarà també en el seguiment i avaluació posterior.

Este pla marc, amb els principis orientadors, àrees, objectius generals i específics, continua sent útil per a desenvolupar accions concretes que ara es planifiquen fins al 2024, i que ha posat en marxa algunes actuacions molt rellevants segons l'avaluació realitzada.

Destaquem les actuacions més importants iniciades amb la programació anterior que donaran continuïtat al període següent:

- La **Unitat d'Igualtat del Maritim**, creada amb dos tècniques d'igualtat dins del projecte d'agents d'igualtat en els barris, i el projecte de reforma de l'espai per a la **Unitat d'Igualtat de Torrefiel-Orrisols**.
- **Pla de formació per a la transversalitat i la introducció de la perspectiva de gènere** en els servicis i pressupostos municipals amb l'aprovació de l'itinerari formatiu d'igualtat de gènere (IFIG), amb més de 15 cursos de formació per al personal municipal a l'any.
- **Informe d'impacte de gènere** en el pressupost municipal.
- **Manual per a la realització d'informes d'impacte de gènere** en normes i reglaments, plans i programes municipals
- Posada en marxa del **servici Repara**, per a l'atenció d'homes agressors i per unes relacions igualitàries.
- Convocatòria de 8 places d'agents d'igualtat i tècniques/promotores d'igualtat per a **l'ampliació de la plantilla del Servici d'Igualtat**.

Marc legislatiu i normatiu

S'inclouen en este apartat les **referències de tipus legislatiu que regulen la matèria de la igualtat entre dones i homes**. Es completa amb una altra mena d'instruments d'ordenació que, tot i no ser jurídics, també són d'incumbència d'esta àrea: plans, acords, protocols, etc.

1. Àmbit internacional

Nacions Unides

- Declaració sobre l'eliminació de la discriminació contra la dona. Assemblea General de Nacions Unides en la seua resolució 2263 (XXII), de 7 de novembre de 1967.
- La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW). Tractat internacional de les Nacions Unides signat en 1979, ratificat per l'Estat espanyol el 5 de gener 1984.
- IV Conferència mundial sobre les dones (Pequín, 1995).
- Protocol facultatiu de la Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona. Assemblea General de Nacions Unides, resolució A/54/4 de 6 d'octubre de 1999 i ratificat per l'Estat espanyol el 6 de juliol de 2001.
- L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Assemblea General de Nacions Unides, 25 de setembre de 2015. Impulsa el compromís de la comunitat internacional per a l'assoliment de la igualtat de gènere i l'apoderament de totes les dones i xiquetes a través del seu cinquè objectiu específic i de manera transversal, en els altres objectius.

Consell d'Europa

- Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra la dones i la violència domèstica de data 11 de maig de 2011 (Conveni d'Istanbul). Ratificat per l'Estat espanyol l'1 d'agost de 2014.

Unió Europea

- Directiva 2011/99/UE del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea del 13 de desembre de 2011 sobre l'ordre europea de protecció a víctimes.
- Directiva 2006/54/CE del Parlament Europeu i del Consell de 5 de juliol de 2006 relativa a l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats i igualtat de tracte entre homes i dones en assumptes de treball i ocupació.
- Carta europea per la igualtat de dones i homes en la vida local, del Consell de Municipis i Regions d'Europa (CMRE), a la qual es va adherir l'Ajuntament de València a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies el 29 de febrer de 2018.
- La Comissió Europea va aprovar el Compromís estratègic per a la igualtat entre dones i homes 2016-2019 en línia amb el Pacte europeu per a la igualtat de gènere 2011-2020.

2. Àmbit nacional

Àmbit estatal

- Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'Ordre de protecció de les víctimes de la violència domèstica.
- Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes
- Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delictes.
- Llei orgànica 1/1996 de 15 de gener de protecció jurídica del menor.
- Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, i Llei 26/2015, de 28 de juliol, totes dues de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència, milloren l'atenció i la protecció dels fills i les filles de les dones víctimes de violència de gènere, així com de les i els menors víctimes d'altres formes de violència, en particular, del tràfic d'éssers humans.

- Reial decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima del delicte, i es regulen les Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delicte.
- El Protocol marc de protecció de les víctimes de tràfic d'éssers humans, adoptat mitjançant acord de 28 d'octubre de 2011 pels Ministeris de Justícia, de l'Interior, d'Ocupació i Seguretat Social i de Sanitat, Servicis Socials i Igualtat, la Fiscalia General de l'Estat i el Consell del Poder Judicial.
- Pacte d'Estat en matèria de violència de gènere 2017.
- Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere
- Pla estratègic d'igualtat d'oportunitats per a 2018-2021.
- Reial decret 1023/2020, de 17 de novembre, pel qual s'actualitzen les quanties, els criteris i el procediment de distribució de les transferències per al desenvolupament de noves o ampliadetes competències reservades a les entitats locals en el Pacte d'Estat en matèria de violència de gènere.
- Llei 8/2021, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seua capacitat jurídica,
- Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència.

Àmbit autonòmic valencià

- Decret 232/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual es crea l'Observatori de publicitat no sexista de la Comunitat Valenciana, modificat per Decret 177/2011, de 18 de novembre.
- Decret 143/2002, de 3 de setembre, del Govern Valencià, pel qual es va crear la Comissió interdepartamental per a combatre la violència domèstica a la Comunitat Valenciana, modificat pel Decret 202/2003, Decret 208/2009 i Decret 53/2012 del Consell, actualment es denomina Comissió interdepartamental per a combatre la de gènere a la Comunitat Valenciana.
- Ordre de 17 febrer de 2003, de la Conselleria de Benestar Social, sobre condicions i requisits per a l'autorització dels centres especialitzats per a dones en situació de risc social, per la qual es desenvolupa el Decret 91/2002, de 30 de maig, del Govern Valencià, sobre registre dels titulars d'activitats d'acció social, i de registre i autorització de funcionament dels serveis i centres d'acció social, a la Comunitat Valenciana.
- Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la igualtat entre dones i homes.
- Ordre de 22 de desembre de 2003, de la Conselleria de Benestar Social, de funcionament general dels centres especialitzats per a dones en situació de risc social.
- Decret 20/2004, de 13 de febrer, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori de Gènere de la Comunitat Valenciana.

- Decret 52/2004, de 2 d'abril, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea el Fòrum de la Comunitat Valenciana contra la violència de gènere i persones dependents en l'àmbit de la família.
- Ordre de 3 de maig de 2007, de la Conselleria de Benestar Social, per la qual es regula l'ajuda econòmica a favor de les víctimes de violència de gènere, establida en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.
- Llei 7/2012 de 23 de novembre, de la Generalitat, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- Decret 63/2014, de 25 d'abril, pel qual s'aprova el reglament per al reconeixement de les indemnitzacions i les ajudes econòmiques a les víctimes de violència sobre la dona, modificat per Decret 20/2018, de 9 de març, del Consell.
- Acord interinstitucional pel qual s'aprova el Protocol per a la coordinació de les actuacions en matèria de violència de gènere en la Comunitat Valenciana (21 de novembre de 2014).
- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de servicis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.

Àmbit local

- II Pla d'igualtat per a empleades i empleats de l'Ajuntament de València, aprovat per la Junta de Govern Local el 7 de març 2019.
- Reglament de funcionament de la Comissió d'Igualtat de l'Ajuntament de València. Aprovat per la Junta de Govern Local el 22 de febrer 2011 i la seua modificació posterior el 23 de gener 2017.
- Reglament municipal per a l'ús no sexista del llenguatge. Aprovat en Ple el 25 de novembre 2011.
- Protocol d'actuació davant de l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe. Aprovat per la Junta de Govern Local el 27 de febrer 2015.
- Protocol d'intervenció per a situacions de violència de gènere de l'Ajuntament de València. Aprovat per la Junta de Govern Local el 22 de juliol 2016.
- Informe de seguiment i avaluació del Pla d'Igualtat del 18 de juny de 2018.
- Vocabulari bàsic. Treballem amb un llenguatge igualitari i inclusiu. Aprovat per la Junta de Govern Local el 18 de gener de 2019.
- Guia de la normativa bàsica d'igualtat entre dones i homes i no discriminació per a professorat de formació municipal de febrer 2020.
- Guia de recursos per a dones víctimes de violència de gènere emprades a l'Ajuntament de València de febrer 2020.

A més, l'Ajuntament compta amb altres instruments que contenen alguna norma relacionada amb la igualtat entre dones i homes:

- Guia de bones pràctiques en transversalitat de gènere en les polítiques públiques i pressupostos de l'Ajuntament de València, octubre 2017.
- III Pla d'inclusió i cohesió social 2021-2025 (en fase de disseny)
- Protocol de col·laboració i de coordinació entre les forces i cossos de seguretat de l'Estat i els cossos de la Policia Local per a la protecció de víctimes de violència domèstica i de gènere, signat per part de l'Ajuntament de València al març de 2014 (VIOGEN).
- Protocol d'actuació en situacions de violència contra les dones a la ciutat de València, aprovat per la Junta de Govern Local al novembre de 2014.
- Pla de Govern Local, 2015. Conté un eix de ciutat denominat Ciutat de les persones, integradora, protectora, equitativa, igualitària i amb qualitat de vida. Polítiques d'igualtat de gènere i inclusives.
- Clàusules socials i lingüístiques a incloure en els plecs de contractació que tramite l'Ajuntament de València, Vicesecretaria General, Circular 2/2016. Aprovades en la JGL del 15-4-2016, i posterior modificació, aprovada en JGL del 3-6-2016.
- Protocol d'intervenció amb víctimes de tràfic per a l'explotació sexual a la ciutat de València. Aprovat en JGL el 22-09-2017.
- Informe: la significació del gènere, descripció de la variable sexe en els fitxers de personal municipal 1/1/2019, de 23 de juny del 2020. Oficina d'estadística.

Principis orientadors

En els anteriors plans d'igualtat s'inclouien entre els seus principis orientadors una sèrie de valors o criteris que van inspirar les diferents mesures sobre igualtat que s'han anat desenvolupant. Estos van ser els següents:

IGUALTAT

Suposa l'absència de tota discriminació directa o indirecta, per raó de sexe o gènere. Les dones i els homes tenen els mateixos drets i obligacions, i això pel mer fet de ser persones i ciutadanes i ciutadans d'una determinada societat.

TRANSVERSALITAT

La perspectiva de gènere ha d'incorporar-se a la presa de decisions, la planificació, la posada en marxa i l'avaluació del conjunt de les polítiques i actuacions municipals, implicant a tots i cadascun dels àmbits, sectors o actuacions on intervenen.

INTEGRACIÓ

És necessari impulsar una línia d'acció comuna en la qual convergisquen les diferents àrees municipals incorporant tots aquells servicis, programes i iniciatives dirigits específicament a les dones.

DIVERSITAT

Les dones, com els homes, no són un tot homogeni, sinó divers i diferent. Les desigualtats existents no provenen de la diversitat sinó de la discriminació davant d'esta.

PARTICIPACIÓ

Hi ha mecanismes visibles i "invisibles" que dificulten la participació ciutadana de les dones en igualtat. Per això és necessari potenciar l'associacionisme de les dones o mesures dirigits a l'apoderament de les dones.

PREVENCIÓ

Suposa aconseguir la igualtat d'oportunitats i impedir la discriminació per raó de sexe; com a objectiu ha d'estar incorporat a una cultura de la tolerància, com ocorre en les desigualtats per raó de raça, religió, etc. i a la promoció d'estils de vida on la convivència, el respecte a la diferència i l'absència d'estereotips o patrons culturals faciliten una millor qualitat de vida.

En el III Pla, assumim estos principis com incorporats ja a les polítiques d'igualtat que en estos passats anys s'han anat desenvolupant i, com és necessari aprofundir en la seua consecució, formen part del mateix Pla. **A ells afegim ara uns principis específics** que han de servir de guia per a l'acció dels pròxims anys, i en els quals desitgem progressar especialment.

INTERSECCIONALITAT

Perquè un pla d'igualtat aconseguisca un impacte efectiu és necessari tindre en compte no sols la desigualtat entre dones i homes sinó també la forma en què esta interactua amb altres formes de desigualtat, prenent en consideració qüestions com la classe social, l'ètnia, l'orientació sexual, la diversitat funcional o l'edat.

La relació entre les diferents formes de desigualtat no s'ha d'entendre com una addició sinó com una combinació –intersecció– que dona lloc a identitats i formes d'opressió específiques. Per tant, és necessari tindre en compte les necessitats particulars de cadascun d'estos perfils a l'hora de la planificació, la implementació i l'avaluació de les actuacions municipals, amb especial atenció als grups de dones més vulnerables.

IMPLICACIÓ DELS HOMES

És imprescindible promoure la participació dels homes en la construcció d'una societat més igualitària. Per a això es requereix actuar en diferents àmbits: la difusió de models de masculinitat lliures d'actituds masclistes, la corresponsabilitat en l'àmbit familiar, la distribució igualitària dels temps d'oci i de treball entre dones i homes. També és necessari treballar en la igualtat de les persones en l'àmbit relacional i afectiu, en el reconeixement del valor social del treball reproductiu o de cures i el reforç de masculinitats alternatives.

APODERAMENT

S'ha de reconèixer a totes les dones el seu avanç social i els seus drets a la llibertat de pensament, de consciència, de religió i de creences així com garantir-los la possibilitat de realitzar totes les seues potencialitats en la

societat en la qual viuen i de configurar les seues vides d'acord amb les seues pròpies aspiracions. En este procés serà imprescindible posar en marxa accions positives, enteses com a mesures que permeten corregir aquelles discriminacions resultat de pràctiques socials.

LLUITA DECIDIDA CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Encara que ha sigut un principi inspirador de l'acció des de l'I Pla d'igualtat de la ciutat, la situació gravíssima que es continua produint de violència contra les dones, obliga a focalitzar actuacions molt específiques en este àmbit. Entenem la violència sobre les dones com *tot comportament d'acció o omissió pel qual un home infligix en la dona danys físics, sexuals i/o psicològics, basat en la pertinença d'esta al sexe femení, com a resultat de la situació de desigualtat i de les relacions de poder dels homes sobre les dones; així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com en la privada.*¹

PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

Entenem que no és possible lluitar contra la violència masclista si no es prenen mesures preventives, ja que les causes de la violència contra les dones es troben en la discriminació de gènere, les normes socials i els estereotips de gènere que la perpetuen. Donats els efectes devastadors que la violència té en les dones, els esforços s'han concentrat principalment en les respostes i servicis per a les supervivents. No obstant això, la millor manera de contrarestar la violència de gènere és previndre-la tractant els seus orígens i causes estructurals. La prevenció ha de començar en les primeres etapes de la vida, mitjançant l'educació dels xiquets i xiquetes que promoga les relacions de respecte i la igualtat de gènere i els nous discursos igualitaris que oferix la indústria cultural i els mitjans de comunicació. El treball amb joves és la millor opció per a aconseguir un progrés ràpid i sostingut en matèria de prevenció i eradicació de la violència de gènere, així com la intervenció amb homes agressors, que impedisquen la reproducció dels comportaments violents en el present i el futur de les seues vides.

¹ LLEI 7/2012, de 23 de novembre, de la Generalitat Valenciana, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Títol preliminar, article 2.

Àrees d'actuació

Es relacionen a continuació les àrees d'actuació en les quals es desenvoluparà este Pla, seleccionades segons criteris de prioritat, competència i idoneïtat. Estes àrees o eixos d'intervenció conformen l'estructura pròpia d'este Pla.

En cada àrea es concreta l'objectiu general que persegueix i els objectius més específics. Cadascun d'ells ha de portar-se a terme a través d'una sèrie d'activitats o accions concretes i un agent responsable. Amb això, es pretén identificar l'organisme del qual depén la responsabilitat de l'acció, encara que, com ocorrerà en la majoria de les accions, l'execució siga compartida amb altres agents.

Es desenvolupa a continuació la programació del **Pla Marc d'Igualtat entre dones i homes** corresponent al període **2021-2024** amb 172 accions concretes a desenvolupar en les següents àrees d'actuació.

Àrea	Número d'accions
 Violència de gènere i masclista	37
 Salut i esport	19
 Ocupació, conciliació i corresponsabilitat	26
 Educació i cultura	31
 Participació, associacionisme i mitjans de comunicació	18
 Urbanisme, mobilitat i medi ambient	10
 Inclusió social	18
 Transversalitat	13
Total	172

1

VIOLÈNCIA DE GÈNERE I MASCLISTA

És el problema més greu i extrem generat per les desigualtats entre dones i homes. Ha de constituir l'objectiu prioritari de les polítiques d'igualtat de l'Ajuntament de València i per això ocupa la primera àrea d'acció del Pla.

Objectiu general:

Contribuir a l'eliminació de la violència de gènere i masclista a la nostra ciutat i secundar de manera integral les dones i les filles i fills i la resta de la família per a la recuperació del mal per la violència patida.

Objectius específics:

1.1 Previndre la incidència de la violència de gènere i masclista.

1.2 Donar suport a les dones víctimes de violència de gènere i als fills i filles.

1.1 Previure la incidència de la violència de gènere i masclista

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
1.1.1 Desenvolupar accions preventives relacionades amb la informació sobre violència de gènere i masclista.	1.1.1.1 Informació i orientació en l'Espai Dones i Igualtat i les unitats d'Igualtat, sobre violència, formes de prevenció i recursos a la ciutat de València i els pobles.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'atencions individuals, per sexe i per tipologia d'atenció. Nre. d'atencions a professionals, per tipologia d'atenció i procedència.
	1.1.1.2 Accions i campanyes dirigides a la població en general i en particular a la població infantil i juvenil sobre les causes, les conseqüències i les estratègies de la superació de la violència de gènere i masclista, especialment al voltant del 25 de novembre, dia internacional per a combatre la violència contra les dones.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'accions realitzades. Nre. de regidories i entitats implicades.
	1.1.1.3 Realització de l'IgualmentFest, festival per a celebrar la igualtat de gènere des d'una perspectiva positiva, artística, social, cultural i de gènere, dirigit a la tota la ciutadania, apostant per la cultura com a forma de cohesió social.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'institucions, entitats i altres administracions participants. Nre. de persones participants.
1.1.2 Desenvolupar accions preventives relacionades amb la formació i atenció per a la detecció precoç de situacions de violència de gènere i masclista.	1.1.2.1 Suport i difusió de jornades o trobades i debats de professionals que permeten augmentar la formació i l'intercanvi de bones pràctiques.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de trobades professionals que se secunden o difonen. Nre. d'assistents per sexe/professió/entitat.
	1.1.2.2 Servici de prevenció de la violència de gènere en població adolescent i juvenil i d'intervenció psicosocial, dirigida a les adolescents/joves que han patit alguna situació de violència i als adolescents/joves que l'han provocada, menors d'edat d'entre 14 i 17 anys i els seus familiars.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de persones ateses per sexe i edat. Nre. d'atencions grupals per sexe, edat i tipologia. Nre. d'accions formatives.
	1.1.2.3 Formació a dones dels centres d'activitats per a persones majors per a la detecció de situacions de violència de gènere i masclista.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'accions formatives. Nre. de dones participants.
	1.1.2.4 Suport i difusió a campanyes l'objectiu de les quals siga la tolerància zero davant la mutilació genital femenina.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. campanyes a les quals es dona suport/difusió.

1.1 Previure la incidència de la violència de gènere i masclista

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
1.1.3 Desenvolupar accions preventives per al tractament psicològic i educatiu d'homes en situació de crisi i/o que presenten actituds masclistes i violentes.	1.1.3.1 Tallers o cursos que fomenten actituds igualitàries i noves masculinitats.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de cursos. Nre. de participants.
	1.1.3.2 Programa d'atenció a homes per a promoure relacions igualitàries Repara.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de grups i tipologia. Nre. de participants voluntaris i amb condemna.
	1.1.3.3 Accions formatives dirigides al personal municipal masculí per a promoure canvis d'actitud quant a masclisme i violència de gènere.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'accions formatives. Nre. de participants per sexe.
1.1.4 Detectar situacions de violència de gènere i masclista a través de professionals de Servicis Socials i altres recursos municipals.	1.1.4.1 Informació als servicis competents sobre recursos de la ciutat pel que fa prevenció i atenció de la violència de gènere per a una millor detecció i derivació a recursos especialitzats de dones víctimes de violència de gènere i masclista que assisteixen als centres municipals de Servicis Socials i a altres recursos municipals: UP, CMAPM, CJ, etc.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de servicis amb què es contacta.
	1.1.4.2 Detecció i derivació de situacions de violència de gènere i masclista en els diferents centres dels Servicis Socials tant d'atenció primària bàsica com específica: centres municipals de Servicis Socials, centres ocupacionals municipals, Centre d'Atenció a Persones sense Sostre i tots els punts d'informació del Servicis de Benestar Social i Integració.	Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de dones víctimes de violència detectades segons recursos.
1.1.5 Garantir la formació en matèria de gènere i especialitzada en violències masclistes al personal de la Policia Local des d'un enfocament interseccional, per a garantir així una atenció adequada a possibles denunciants de violència de gènere, agressions o assetjament.	1.1.5.1 Formació a la Policia Local en matèria de gènere i especialitzada en violències masclistes.	Policia Local.	Nre. d'accions formatives. Nre. d'assistents per sexe.

1.1 Previure la incidència de la violència de gènere i masclista

Mesures	Accions
1.1.6 Vetlar perquè les festes populars siguen espais lliures de violència i assetjament sexual i per raó de sexe.	1.1.6.1 Punts violeta d'informació, sensibilització i prevenció d'agressions sexistes dirigits a la població en general, així com d'atenció i ajuda a les possibles víctimes de qualsevol tipus d'agressió sexual durant les festes de Falles, la festa de la Nit de Sant Joan i de Cap d'Any a la ciutat de València, en col·laboració amb el grup GAMMA-Policia Local.
	1.1.6.2 Formació, suport i dotació de materials a comissions de falla, associacions sense ànim de lucre i organitzacions no governamentals amb implantació a la ciutat, que voluntàriament sol·liciten de l'Ajuntament de València un punt de sensibilització i informació (Punt Violeta sensibilització) per a previndre agressions sexistes en festes populars.
	1.1.6.3 Suport mitjançant premis o subvencions a les falles amb continguts relacionats amb la igualtat i la diversitat.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives. Policia Local.	Nre. d'informacions i atencions per sexe i edat. Nre. de tipologia derivació a recursos. Nre. d'acompanyaments necessaris.
Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de falles/entitats sol·licitants. Nre. de persones formades. Nre. de materials distribuïts.
Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de premis i import econòmic. Nre. de falles que s'hi presenten.

1.2 Donar suport a les dones víctimes de violència de gènere i als fills i filles

1.2.1 Apropar l'acompanyament i el suport psicològic, social, laboral i jurídic a dones víctimes de violència de gènere, hagen o no hagen denunciat.	1.2.1.1 Informació, orientació i suport a través de l'Espai Dones i Igualtat i les unitats d'Igualtat de districte a les dones víctimes de violència de gènere sobre els seus drets a nivell jurídic, social, laboral, psicològic, i acompanyar-les en el procés quan així es requerisca.
1.2.2 Secundar mitjançant el tractament integral, psicològic especialitzat i social, dones víctimes de violència de gènere, filles i fills, i familiars.	1.2.2.1 Servei d'Atenció psicològica a dones víctimes de violència de gènere, filles i fills, i familiars.

Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'atencions sobre violència de gènere procedència. Nre. de derivacions a recursos de violència de gènere. Nre. de derivacions a altres recursos.
Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'atencions a dones per tipus d'atenció. Nre. d'atencions a menors per sexe i tipologia atenció. Nre. de nuclis familiars atesos.

1.2 Donar suport a les dones víctimes de violència de gènere i als fills i filles

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
1.2.3 Coordinar el Servei d'Atenció i Protecció (ATENPRO) a dones víctimes mitjançant telèfons mòbils.	1.2.3.1 Suport en la prestació del servei telefònic mòbil d'atenció i protecció per a dones víctimes de violència de gènere, ATENPRO, des dels serveis socials d'atenció primària bàsica, dels quals formen part les unitats d'Igualtat.	Servei de Benestar Social i Integració.	Nre. de dones víctimes de violència que sol·liciten el servei.
	1.2.3.2 Coordinació del servei ATENPRO i seguiment de les dones beneficiàries.	Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de dones beneficiàries a què se'n fa el seguiment.
1.2.4 Desenvolupar activitats d'apoderament de les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles per a donar suport a la seua recuperació i/o facilitar l'accés als recursos ja existents.	1.2.4.1 Tallers d'autoestima, apoderament i relacions de parella en igualtat per a dones víctimes de violència de gènere.	Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de cursos i tallers. Nre. de dones participants. Ponderació mitjana del curs.
	1.2.4.2 Elaboració d'una guia de recursos municipals per a dones víctimes de violència de gènere que reculla les exempcions, bonificacions, reduccions de preu en el pagament de serveis municipals i possibilita una major integració i recuperació.	Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de serveis participants. Publicació guia.
	1.2.4.3 Augment de la puntuació atorgada en el barem a les víctimes de violència de gènere i als fills i filles en l'accés al xec escolar, en les ajudes de material escolar o altres ajudes.	Servei d'Educació.	Nre. de dones víctimes de violència de gènere i filles i fills que les perceben.
	1.2.4.4 Bonificació o exempció total o parcial en les taxes del Conservatori José Iturbi per a dones víctimes de violència de gènere, filles i fills.	Servei d'Educació.	Nre. de dones víctimes de violència de gènere i filles i fills que les perceben.
	1.2.4.5 Bonificacions o exempcions totals o parcials en l'accés a activitats o a l'oci educatiu a filles i fills de dones víctimes de violència de gènere. Programa Estiu Jove.	Servei de Joventut.	Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
	1.2.4.6 Bonificacions o exempcions en els abonaments i carnets de l'EMT (Empresa Municipal de Transport) a les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles menors.	EMT. Empresa Municipal de Transport.	Nre. de dones víctimes de violència de gènere i filles i fills que perceben bonificació o exempció.

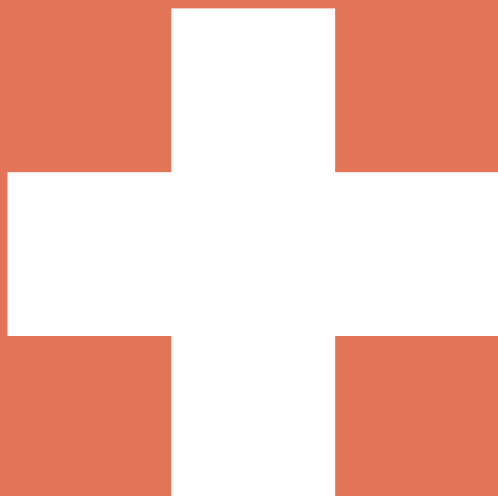
1.2 Donar suport a les dones víctimes de violència de gènere i als fills i filles

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
1.2.4 Desenvolupar activitats d'apoderament de les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles per a donar suport a la seua recuperació i/o facilitar l'accés als recursos ja existents.	1.2.4.7 Introducció de canvis en la normativa per a incloure la bonificació o exempció total o parcial en l'accés de l'oci esportiu i educatiu per a les dones víctimes de violència de gènere i filles i fills.	Servici d'Educació i Servici de Joventut.	Publicació de la normativa modificada. Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
	1.2.4.8 Introducció de canvis en la normativa per a incloure la bonificació o exempció total o parcial en museus i monuments no gratuïts i altres activitats d'oci cultural.	Servici de Patrimoni Històric i Artístic.	Publicació de la normativa modificada. Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
	1.2.4.9 Introducció de canvis en la normativa per a incloure la bonificació o exempció total o parcial en el preu de les localitats de sales o recintes del Palau de la Música per a les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles.	OAM Palau de la Música i Congressos.	Publicació de la normativa modificada. Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
	1.2.4.10 Introducció de canvis en la normativa per a incloure la bonificació o exempció total o parcial en els preus d'accés a localitats del Teatre Musical i l'auditori La Mutant o altres acitivtats d'oci cultural per a les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles.	Servici d'Acció Cultural.	Publicació de la normativa modificada. Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
	1.2.4.11 Estudi del reglament regulador per a l'obtenció de plaça en les activitats programades per la Universitat Popular a les dones víctimes de violència de gènere, fills i filles, així com la bonificació o exempció total o parcial de la matrícula.	Universitat Popular.	Publicació del reglament modificat. Nre. de bonificacions o exempcions implementades.
1.2.5 Desenvolupar accions relacionades amb la coordinació en l'atenció de les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles.	1.2.5.1 Sistematització de la coordinació mitjançant la Comissió de Seguiment del Protocol entre entitats, institucions i associacions.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de reunions realitzades. Nre. d'entitats participants.
	1.2.5.2 Manteniment i continuïtat de la plataforma en línia de treball conjunt amb les entitats i associacions.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de professionals i entitats que utilitzen la plataforma.
	1.2.5.3 Participació en la Comissió de Coordinació Contra la Violència de Gènere de l'Audiència Provincial de València.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de reunions realitzades. Nre. d'entitats participants.

1.2 Donar suport a les dones víctimes de violència de gènere i als fills i filles

Mesures	Accions
1.2.5 Desenvolupar accions relacionades amb la coordinació en l'atenció de les dones víctimes de violència de gènere i fills i filles.	1.2.5.4 Conveni de col·laboració amb el Col·legi de Detectius per a donar suport a dones víctimes de violència de gènere, especialment pel que fa a la violència econòmica.
	1.2.5.5 Ampliació del grup d'atenció al maltractament de la Policia Local, Grup Gama per a la intervenció directa amb víctimes de violència de gènere en horari diürn i creació del servei de Gama horari nocturn.
1.2.6 Comunicar i convocar públicament la condemna dels atemptats i la violència de gènere i masclista contra les dones.	1.2.6.1 Aplicació del protocol d'actuació institucional en casos de dol per violència masclista a la ciutat de València.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Policia Local.	Nre. de dones beneficiàries.
Policia Local.	Nre. d'agents servici diürn i nocturn. Nre. d'intervencions realitzades.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de mitjans de difusió. Nre. de comunicats per any.

Entesa la salut com a molt més que l'absència de malalties, interessa assegurar i garantir el benestar físic, psíquic i social de les dones, ja que es partix de desigualtats importants. L'esport pot contribuir poderosament a eixe benestar integral, sempre que les dones puguen actuar en l'esport de manera igualitària.

Objectiu general:

Fomentar l'apoderament de les dones per mitjà de l'atenció de la seua salut física, emocional i sexual, i de la promoció de la pràctica esportiva en condicions d'igualtat.

Objectius específics:

2.1 Desenvolupar accions preventives relacionades amb la salut de les dones.

2.2 Promoure la millora de la salut de les dones.

2.3 Contribuir al millor estat de salut de les dones promocionant l'activitat física i l'esport.

2.1 Desenvolupar accions preventives relacionades amb la salut de les dones

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
2.1.1 Evitar els estereotips sexistes que transmeten els mitjans de comunicació i la publicitat i que comporta un major risc de patir unes certes malalties i problemes de salut.	2.1.1.1 Suport i difusió de campanyes que promouen la visibilització de cossos diversos concordes a la realitat, per a trencar estereotips sexistes.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de campanyes a què es dona suport o difusió. Nre. de mitjans utilitzats.
	2.1.2.1 Curs Ulleres Violeta per a afrontar des de la perspectiva de gènere la prevenció del consum de drogues dirigit a professionals de l'educació i intervenció social.	Servici d'Addiccions.	Nre. d'edicions. Nre. de participants desagregats per sexe.
	2.1.2.2 Guies didàctiques Toca cinema, de prevenció de les addiccions a través del cinema i abordar al seu torn les desigualtats entre dones i homes, violència masclista, dirigides a centres educatius, socials i juvenils.	Servici d'Addiccions.	Nre. de centres sol·licitants. Nre. de tallers.
2.1.2 Prevedre el consum de drogues i altres addiccions en dones, especialment les més joves.	2.1.2.3 Tallers per a associacions que treballen amb dones en risc d'exclusió sobre prevenció de consum de drogues, especialment alcohol.	Servici d'Addiccions.	Nre. de dones participants.
	2.1.3.1 Tallers que aborden les relacions afectives i sexuals, la prevenció de MTS i els mètodes anticonceptius dirigits a l'alumnat a través de l'oferta educativa municipal.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de centres educatius sol·licitants. Nre. de participants per sexe i nivell educatiu.
	2.1.3.2 Tallers de sexualitat i creixement eròtic dirigits a dones.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de cursos i tallers. Nre. de dones participants. Ponderació mitjana del curs.
	2.1.3.3 Salut sexual: una qüestió de totes i tots. Informació, assessorament i formació integral en educació afectivosexual al llarg del cicle vital, de Salut als barris.	Servici de Sanitat i Consum.	Nre. d'accions. Nre. de participants per sexe i edat.
2.1.3 Fomentar l'educació afectivosexual.	2.1.3.4 Accions formatives i d'assessorament afectivosexual amb adolescents i joves.	Servici de Joventut.	Nre. d'accions realitzades. Grau de satisfacció de les persones que hi han assistit. Participants per sexe.

2.1 Desenvolupar accions preventives relacionades amb la salut de les dones

Mesures	Accions
2.1.4 Sensibilitzar sobre l'alimentació saludable des de la perspectiva de gènere i la corresponsabilitat.	2.1.4.1 Activitats en barris d'informació, formació i sensibilització sobre l'alimentació saludable i sostenible per a fomentar el saber intergeneracional i la recuperació del patrimoni biocultural culinari des de la perspectiva de gènere i la corresponsabilitat.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Secció d'Agricultura i Horta. Servici de Pobles de València.	Nre. d'activitats i tipologia. Nre. de participants desagregats per sexe i edat.

2.2 Promoure la millora de la salut de les dones

2.2.1 Donar suport a accions formatives dirigides a millorar la salut integral de les dones.	2.2.1.1 Tallers de salut i autocures per a dones.
	2.2.1.2 Tallers d'apoderament a través de l'expressió artística i l'expressió corporal per a dones.
	2.2.1.3 Tallers de creixement personal per a dones: relacions amb fills i filles, autoestima i sororitat.
	2.2.1.4 Cursos per a la cura de persones cuidadores de dependents, dirigit a la promoció de la salut i el respir.
	2.2.1.5 Suport i difusió en la xarxa social @salutVLC a les accions de salut dirigides a les dones que són promogudes per les entitats de la ciutat.
	2.2.1.6 Cursos de formació dirigits a personal tècnic municipal per a detectar conductes de trastorns de l'alimentació, especialment en dones i afavorir la nutrició saludable en tot el cicle vital.

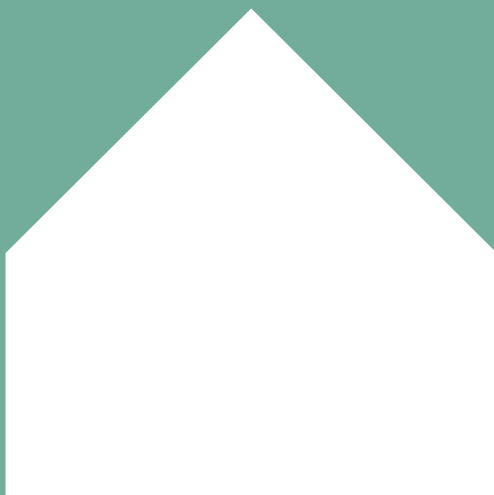
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de dones que hi han participat.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de dones que hi han participat.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de dones que hi han participat.
Servici d'Envel·liment Actiu.	Nre. de cursos realitzats. Nre. de participants per sexe.
Servici de Sanitat i Consum.	Nre. d'associacions o entitats a què es dona suport. Nre. d'actuacions a què es dona suport.
Servici de Sanitat i Consum. Servici de Formació i Gestió del Coneixement.	Nre. de participants per sexe. Grau de satisfacció del curs.

2.3 Contribuir al millor estat de salut de les dones promociant l'activitat física i l'esport

Mesures	Accions
2.3.1 Visibilitzar les dones en l'àmbit esportiu.	2.3.1.1 Acte de reconeixement públic a entitats que fomenten la participació inclusiva i igualitària en l'àmbit esportiu.
	2.3.1.2 Difusió dels èxits obtinguts per les esportistes professionals a través de mitjans de publicitat local com les webs municipals, les xarxes socials i els taulers d'anuncis dels poliesportius municipals.
	2.3.1.3 Suport a les associacions de dones esportistes mitjançant la col·laboració i la difusió de les seues activitats.
2.3.2 Introduir la perspectiva de gènere en les instal·lacions esportives municipals i en la programació de les seues activitats.	2.3.2.1 Compatibilització dels horaris d'activitats esportives infantils amb els de l'oferta esportiva dirigida a persones adultes perquè les mares o pares puguin simultanejar activitats esportives amb els fills i filles.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Fundació Esportiva Municipal.	Clubs esportius que hi participen. Percentatge de presència de dones en els clubs esportius que hi participen i càrrecs que ocupen.
Fundació Esportiva Municipal.	Nre. d'èxits difosos. Nre. mitjans utilitzats.
Fundació Esportiva Municipal.	Nre. de col·laboracions amb associacions de dones.
Fundació Esportiva Municipal.	Nre. d'activitats que són compatibles amb este criteri.

OCUPACIÓ, CONCILIACIÓ I CORRESPONSABILITAT

Encara que s'ha avançat molt en relació amb la incorporació de les dones al món laboral, persisteixen desigualtats importants respecte als homes que han de ser abordades si es pretén aconseguir una societat més igualitària. La conciliació entre la vida personal, familiar i laboral de les dones és un factor bàsic per a aconseguir la superació d'eixes desigualtats.

Objectius generals:

Fomentar la formació, l'accés i la promoció de l'ocupació de les dones de la ciutat en condicions d'igualtat efectiva d'oportunitats.

Fomentar canvis d'actituds en la població favorables a la corresponsabilitat en la funció social de les cures i les tasques domèstiques i millorar els serveis de suport per a la conciliació des de l'Administració local.

Objectius específics:

3.1 Facilitar informació laboral a les dones desocupades amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere.

3.2 Secundar i promoure l'accés a l'ocupació i la millora de la carrera professional en dones amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere.

3.3 Secundar i promoure l'accés a l'autoocupació i la consolidació empresarial.

3.4 Sensibilitzar l'opinió pública i l'empresariat sobre igualtat en matèria de corresponsabilitat i conciliació.

3.5 Fomentar la conciliació i la corresponsabilitat familiar.

3.1 Facilitar informació laboral a les dones desocupades amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere

Mesures	Accions
3.1.1 Orientar les dones en el món del treball.	3.1.1.1 Orientació i millora de les possibilitats d'incorporació laboral a dones mitjançant entrevistes individuals i itineraris personalitzats.
	3.1.1.2 Programes específics d'orientació laboral per a dones víctimes de violència de gènere.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
València Activa.	Nre. de dones ateses. Nre. de dones que realitzen Itineraris.
València Activa.	Nre. de dones víctimes de violència de gènere que hi han participat.

3.2 Secundar i promoure l'accés a l'ocupació i la millora de la carrera professional en dones amb especial incidència en dones víctimes de violència de gènere

3.2.1 Oferir formació específica per a l'ocupació i millora de la carrera professional de les dones.	3.2.1.1 Realització de cursos gratuïts per a dones en competències tècniques, digitals i lingüístiques.
	3.2.1.2 Accions formatives per a dones desocupades i en millora d'ocupació des de la plataforma Treballem Iguals, agència d'ocupació amb perspectiva de gènere.
	3.2.1.3 Accions formatives per a millorar la capacitat i impuls de la carrera professional de dones ocupades per compte d'altre des de la plataforma Treballem Iguals, agència d'ocupació amb perspectiva de gènere.
3.2.2 Millorar la qualificació i facilitar la inserció laboral de les dones en recursos mixtos de formació i ocupació.	3.2.2.1 Participació de dones en recursos mixtos mitjançant la formació en alternança amb el treball.
3.2.3 Participació de dones en programes d'ocupació.	3.2.3.1 Programes de foment per a la realització d'obres o servicis d'interés general, que desenvolupen el seu treball en diferents servicis municipals.

Servici de Formació i Ocupació.	Nre. de cursos realitzats. Nre. de dones que hi han participat.
València Activa.	Nre. de cursos. Nre. de dones per curs. Nre. de dones víctimes de violència de gènere que hi han participat.
València Activa.	Nre. d'accions formatives. Nre. de dones que hi han participat.
Servici de Formació i Ocupació.	Nre. de dones per curs realitzat. Nre. de dones víctimes de violència de gènere que hi han participat.
Servici de Formació i Ocupació.	Nre. de dones contractades i nre. de dones víctimes de violència de gènere.

3.3 Secundar i promoure l'accés a l'autoocupació i la consolidació empresarial

Mesures	Accions
3.3.1 Fomentar l'autoocupació de les dones.	3.3.1.1 Programa de Suport Empresarial a les Dones (PAEM) en col·laboració amb la Cambra de Comerç: assessorament a dones per a la creació d'empreses i formació en competències d'emprenedoria.
	3.3.1.2 Suport a iniciatives que promoguen l'emprenedoria i lideratge empresarial de les dones des de la perspectiva de gènere, mitjançant el patrocini d'esdeveniments.
	3.3.1.3 Millora de la capacitació de dones emprenedores mitjançant formació específica relacionada amb la gestió i direcció d'empreses, pimes i micro pimes.
3.3.2 Donar suport a la consolidació d'empreses creades per dones.	3.3.2.1 Increment en les quanties econòmiques destinades a l'autoocupació de dones.
	3.3.2.2 Punt de trobada i de referència per a dones Espai Lidera: xarxes de treball, formació, assessorament i visibilització del lideratge i talent femení.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici Emprenedoria i Innovació Econòmica.	Nre. de dones que reben assessorament. Nre. de dones que realitzen formació en competències professionals. Nre. de dones que creen empreses que han participat en el programa.
Servici Emprenedoria i Innovació Econòmica.	Nre. d'esdeveniments patrocinats.
València Activa.	Nre. de cursos. Nre. de dones que hi han participat.
Servici Emprenedoria i Innovació Econòmica.	Nre. d'empreses creades per dones a les quals s'ha incrementat l'import econòmic.
València Activa.	Nre. dones que hi han participat. Nre. d'accions realitzades.

3.4 Sensibilitzar l'opinió pública i l'empresariat sobre igualtat en matèria de corresponsabilitat i conciliació

3.4.1 Promoure la sensibilització i potenciar un canvi d'actituds cap al treball reproductiu i la necessitat de la corresponsabilitat.	3.4.1.1 Suport i difusió de campanyes sobre corresponsabilitat del treball reproductiu i conciliació.
	3.4.1.2 Suport i difusió a campanyes sobre bretxa salarial.

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de campanyes. Nre. de mitjans de difusió que s'hi utilitzen.
Servicio de Igualdad y Políticas Inclusivas.	Nre. de campanyes. Nre. de mitjans de difusió que s'hi utilitzen.

3.4 Sensibilitzar l'opinió pública i l'empresariat sobre igualtat en matèria de corresponsabilitat i conciliació

Mesures	Accions
3.4.2 Impulsar accions de suport a la consecució dels plens drets del col·lectiu de professionals de la llar i les cures.	3.4.2.1 Suport i difusió de campanyes de sensibilització i informació sobre professionals de la llar i les cures: realitat actual, drets laborals, etc.
	3.4.2.2 Projecte de videocreació per a la sensibilització sobre drets i denúncia de desigualtats de les empleades de llar immigrants. Tallers i utilització socioeducativa dels materials audiovisuals.
3.4.3 Fomentar la igualtat laboral entre dones i homes.	3.4.3.1 Assessorament tècnic i formació en matèria d'igualtat i conciliació a empreses.

3.5 Fomentar la conciliació i la corresponsabilitat familiar

3.5.1 Promoure la creació de recursos municipals que permeten a les dones i als homes conciliar la seua vida laboral i familiar.	3.5.1.1 Continuitat i augment de les ajudes de menjador escolar.
	3.5.1.2 Ajudes per a l'escolarització de l'alumnat menor de sis anys (xec escolar).
	3.5.1.3 Continuitat escoles infantils municipals i millora de les existents amb la bonificació de l'accés a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere.
	3.5.1.4 Augment de les activitats d'oci infantil i juvenil en períodes vacacionals i horaris extraescolars.
	3.5.1.5 Continuitat i ampliació dels servicis domiciliaris per a persones majors i dependents.
	3.5.1.6 Continuitat i ampliació de centres de dia per a persones majors i dependents.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de campanyes. Nre. de mitjans de difusió que s'hi utilitzen.
Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració.	Nre. de tallers de creació de vídeos realitzats. Nre. d'audiovisuals creats. Nre. de persones receptores de les activitats.
València Activa.	Nre. d'empreses que reben formació i/o assessorament.

Servici de Benestar Social i Integració.	Increment d'ajudes respecte del curs anterior. Nre. de menors beneficiaris d'ajudes de menjador.
Servici d'Educació.	Increment d'ajudes respecte del curs anterior: Nre. de menors que s'atenen.
Servici d'Educació.	Nre. de noves escoles infantils municipals i/o millores realitzades. Nre. de menors amb bonificació.
Servici de Joventut.	Nre. d'activitats realitzades. Nre. de menors que hi participen.
Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de persones beneficiàries per tipus de servicis: ajuda domicili, teleassistència, etc. desagregades per sexe.
Servici d'Envel·liment Actiu.	Nre. de persones usuàries desagregades per sexe.

3.5 Fomentar la conciliació i la corresponsabilitat familiar

Mesures	Accions
3.5.1 Promoure la creació de recursos municipals que permeten a les dones i als homes conciliar la seua vida laboral i familiar.	3.5.1.7 Tallers intergeneracionals per a la conciliació en períodes vacacionals Nadal i Pasqua.
	3.5.1.8 Millora i implantació de noves rutes escolars per a augmentar la percepció de seguretat en les famílies i permetre als i les menors una major autonomia en els seus desplaçaments escolars habituals.
	3.5.1.9 Cursos de formació pràctica en hàbits de compra i habilitats en cuina domèstica saludables i sostenibles i en planificació, gestió del temps des de la perspectiva de la corresponsabilitat, amb especial atenció al públic jove i masculí.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici d'Envel·liment Actiu.	Nre. de persones adultes i menors participants.
Servici de Mobilitat Sostenible.	Nre. de rutes escolars de nova implantació. Nre. d'actuacions complementàries per a augmentar la seguretat en les rutes.
Secció d'Agricultura i Horta. Servici de Pobles de València.	Nre. de cursos. Nre. de participants desagregats per sexe.

L'educació i la cultura són fonamentals per a la formació de persones igualitàries, respectuoses i lliures en la nostra societat. Actuar en estes àrees és apostar per la igualtat, la corresponsabilitat i el desenvolupament personal en llibertat, des de les edats més primerenques i al llarg de tota la vida de les persones.

Objectius generals:

Promoure la formació en igualtat entre dones i homes en els centres educatius escolars i de persones adultes (centres de joventut, Universitat Popular, CMAPM...).

Fomentar la creació cultural i artística de les dones com a forma de compensar les desigualtats que es produïxen.

Objectius específics:

4.1 Utilitzar l'educació formal i no formal com a plataforma per a trencar amb els rols de gènere establits.

4.2 Fomentar la formació de dones i homes amb dèficits educatius més grans.

4.3 Potenciar i divulgar la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones.

4.4 Sensibilitzar mitjançant la commemoració de dies significatius en matèria d'igualtat entre dones i homes.

4.5 Sensibilitzar sobre la diversitat cultural i de religió des de la perspectiva de gènere.

4.1 Utilitzar l'educació formal i no formal com a plataforma per a trencar amb els rols de gènere establits

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
4.1.1 Incorporar els valors d'igualtat, eliminació d'estereotips sexistes i diversitat en l'àmbit educatiu.	4.1.1.1 Activitats dirigides als centres educatius : <ul style="list-style-type: none"> • Coeducació: caminant per la igualtat • Creatives In-Visibles • Recorreguts urbans amb perspectiva de gènere: una mirada des de la història i ulleres habitades per a passejar el meu barri. 	Servici d'Educació.	Nre. de tallers/activitats. Nre. de participants per sexe. Valoració.
	4.1.1.2 Tallers de diversitat sexual, familiar i de gènere dirigits a l'alumnat a través de l'oferta educativa municipal.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de participants per sexe. Valoració dels tallers.
	4.1.1.3 Tallers de llenguatge no sexista, dirigits a professionals de la ciutat de València de diferents àmbits: sanitari, educatiu, intervenció social, etc.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats. Nre. de professionals que els realitzen per sexe. Valoració dels tallers.
	4.1.1.4 Actuacions de prevenció de violència masclista, especialment dirigits a l'eliminació d'estereotips i foment de noves masculinitats mitjançant campanyes, propostes didàctiques o formatives.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'actuacions realitzades.
	4.1.1.5 Activitat dirigida als col·legis municipals per a conscienciar l'alumnat de la contribució en la igualtat entre dones i homes amb l'aplicació de l'enfocament de gènere en el planejament urbanístic de la ciutat mitjançant el Pla especial de Ciutat Vella.	Servici de Gestió del Centre Històric.	Nre. de participants per sexe. Valoració de l'activitat.
4.1.2 Prevenir i detectar el masclisme, la discriminació i la violència de gènere.	4.1.2.1 Tallers de prevenció de les violències masclistes dirigits a l'alumnat, a través de l'oferta educativa municipal.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers realitzats i tipologia. Nre. de participants per sexe. Valoració dels tallers.
	4.1.2.2 Tallers «Apunta't» dirigits a adolescents i joves per a prevenir i detectar conductes masclistes, discriminatòries i violentes.	Servici de Joventut.	Nre. d'accions formatives i informatives realitzades. Grau de satisfacció dels assistents.
4.1.3 Prevenir l'absentisme i l'abandonament escolar des de la perspectiva de gènere.	4.1.3.1 Campanyes sobre dret a l'educació i erradicació del treball infantil i adolescent amb èmfasi en la sobrecàrrega de treball domèstic i les cures, que recau sobre les xiquetes i les adolescents.	Servici d'Educació.	Nre. de xarrades i tallers. Nre. de famílies que hi han participat. Nre. de menors desagregats per sexe.

4.2 Fomentar la formació de dones i homes amb dèficits educatius més grans

Mesures	Accions
4.2.1 Impulsar la participació en activitats formatives i culturals de grups dirigits a dones i homes en situació de major vulnerabilitat.	4.2.1.1 Cursos de formació bàsica i cultura general que propicien la participació de dones amb major índex d'analfabetisme funcional.
	4.2.1.2 Activitats dirigides a dones d'acord amb necessitats detectades: reduir la bretxa digital, relació amb l'entorn físic i administratiu, etc.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Universitat Popular.	Nre. de cursos per tipologia i participants per sexe.
Universitat Popular.	Nre. d'activitats i participants.

4.3 Potenciar i divulgar la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones

4.3.1 Visibilitzar i donar difusió de les fites assolides per les dones en l'àmbit científic, cultural, artístic i polític i social.	4.3.1.1 Publicació en web i xarxes socials per a difondre notícies i fites assolides per dones.
	4.3.1.2 Proposta de nou Reglament d'honors i distincions dirigit a introduir mesures compensatòries per a equilibrar la presència de dones en la concessió.
	4.3.1.3 Convocatòria anual del certamen de relats Beatriu Civera.
	4.3.1.4 Tallers de coneixement de la història, cultura i moviment feminista.
	4.3.1.5 Col·laboració, suport i difusió d'iniciatives de reconeixement a dones destacades de la ciutat mitjançant la seua visibilització en l'espai públic.
4.3.2 Donar suport a les activitats culturals i artístiques que realitzen les dones al llarg de la seua trajectòria de vida, així com les entitats i associacions de dones.	4.3.2.1 Suport a la creació artística de dones o les seues associacions mitjançant exposicions, cessió d'espais, premi de residències artístiques per a joves, dones majors, etc.

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de publicacions realitzades i abast de les publicacions.
Servici de Recursos Culturals.	Aprovació del reglament. Nre. de nous carrers o recursos amb noms de dones. Nre. de dones que reben nomenaments, medalles, etc.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de relats presentats i participació desagregada.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers. Nre. de participants per sexe.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'iniciatives a què es dona suport.
Servici d'Acció Cultural. Servici d'Envel·liment Actiu. Servici de Joventut. Universitat Popular.	Nre. d'exposicions presentades per dones o associacions. Nre. de projectes artístics premiats o exposats.

4.3 Potenciar i divulgar la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones

Mesures	Accions
4.3.2 Donar suport a les activitats culturals i artístiques que realitzen les dones al llarg de la seua trajectòria de vida, així com les entitats i associacions de dones.	4.3.2.2 Adquisició de material bibliogràfic a les biblioteques municipals de lectura i consulta procurant l'equilibri que esmene l'oblit de la literatura escrita per dones.
	4.3.2.3 Col·laboració amb l'associació Clásicas y Modernas per a la realització d'activitats de debat al voltant del feminisme actual.
	4.3.2.4 Equilibrar la producció de publicacions municipals realitzades per homes i dones quant a autoria intel·lectual.
4.3.3 Incloure la perspectiva de gènere en la programació cultural i d'oci municipal.	4.3.3.1 Visibilització i reconeixement del paper de les dones en la cultura festiva de la ciutat.
	4.3.3.2 Continguts autodescarregables (QR) i activitats didàctiques als museus municipals per a reinterpretar els objectes i obres d'art des de la perspectiva de gènere.
	4.3.3.3 Participació de museus municipals: Museu Història de València, Casa Museu Benlliure, Casa Museu Blasco Ibáñez, i Casa Museu Concha Piquer en el projecte «Relectures. Itineraris museístics en clau de gènere» en col·laboració amb la Universitat de València i altres museus de la ciutat i de l'àrea metropolitana.
	4.3.3.4 Realització d'activitats didàctiques a les biblioteques municipals introduint l'enfocament de gènere.
	4.3.3.5 Programació als teatres municipals d'espectacles que tracten temes i debats del feminisme actual.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici d'Acció Cultural.	Núm. de noves adquisicions bibliogràfiques d'autores.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. d'activitats. Nre. de participants per sexe.
Servici de Recursos Culturals.	Nre. de publicacions d'autores i autors.
Servici de Cultura Festiva.	Nre. d'accions realitzades. Nre. de dones reconegudes.
Servici de Patrimoni Històric i Artístic.	Nre. de continguts i activitats realitzades. Nre. participants per sexe.
Servici de Patrimoni Històric i Artístic.	Nre. d'itineraris realitzats. Nre. de participants per sexe. Nre. d'objectes o obres analitzades en el marc del projecte.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. d'activitats realitzades. Nre. de participants per sexe.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. d'espectacles programats.

4.3 Potenciar i divulgar la creació científica, cultural, artística, política i social de les dones

Mesures	Accions
4.3.4 Acostar la ciència i la tecnologia a les dones i xiquetes, així com visibilitzar avanços i fites obtinguts per les dones en l'àmbit CTEM.	4.3.4.1 Campanya i activitats entorn de l'11 de febrer, Dia internacional de les dones i les xiquetes en la ciència.
	4.3.4.2 Activitats de sensibilització i centres d'interès l'11 de febrer amb materials bibliogràfics entorn de la participació i inclusió de les dones i les xiquetes en el món de la ciència i la tecnologia en totes les biblioteques municipals.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici de Joventut.	Nre. d'activitats realitzades. Nre. d'accions de difusió realitzades. Nre. d'assistents per sexe.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. d'activitats realitzades. Nre. de participants per sexe.

4.4 Sensibilitzar mitjançant la commemoració de dies significatius en matèria d'igualtat entre dones i homes

4.4.1 Visibilitzar la commemoració d'efemèrides relacionades amb dones i la igualtat.	4.4.1.1 Desenvolupament de campanyes de sensibilització entorn del 8 de Març dirigides a tota la ciutadania.
	4.4.1.2 Campanyes i accions de sensibilització amb població adolescent i jove entorn de la celebració de dies relacionats amb dones i igualtat.
	4.4.1.3 Activitats i centres d'interès en totes les biblioteques municipals per a commemorar el 8 de Març, el 25 de Novembre i el Dia de les Escriptores, per a fer visible el treball de les dones en la literatura i combatre la discriminació que han patit al llarg de la història.
	4.4.1.4 Difusió en xarxes socials durant el mes de març dels vídeos que aporte la ciutadania sobre fragments de lectures de llibres d'escriptores.

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Realització de campanyes. Nre. de regidories que hi han participat. Nre. de mitjans i suports utilitzats.
Servici de Joventut.	Nre. d'accions de sensibilització realitzades. Nre. de materials de difusió generats.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. de llibres adquirits. Nre. de persones que hi han participat desagregades per sexe. Nre. de centres d'interès i activitats per efemèride.
Servici d'Acció Cultural.	Nre. de persones participants desagregades per sexe. Nre. de vídeos rebuts.

4.5 Sensibilitzar sobre la diversitat cultural i de religió des de la perspectiva de gènere

4.5.1 Visibilitzar la diversitat cultural des de la mirada de les dones.	4.5.1.1 Activitats de visibilització de les fites assolides per les dones de minories socioculturals dins del programa Xarxa Apuja el To contra el Racisme.
--	---

Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració.	Nre. d'activitats. Nre. de participants desgregats per sexe.
--	---

PARTICIPACIÓ, ASSOCIACIONISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

La presència de les dones en la vida pública, política, comunicativa i associativa és encara insuficient, encara que la seua incorporació és cada vegada major i en tots els àmbits: “L’apoderament de les dones i la seua participació plena en condicions d’igualtat en totes les esferes de la societat, incloent-hi la participació en els processos de presa de decisions i l’accés al poder, són fonamentals per a l’èxit de la igualtat, el desenvolupament i la pau” (1995, IV Conferència Mundial sobre les Dones, Beijing).

Objectius generals:

Enfortir el lideratge social de les dones fomentant amb això l’exercici d’una ciutadania activa.

Augmentar la formació de professionals de mitjans de comunicació respecte a la imatge no sexista de les dones i la seua presència en la societat.

Objectius específics:

5.1 Donar suport a les associacions de dones i per la igualtat de la ciutat.

5.2 Augmentar l’associacionisme de les dones a la ciutat.

5.3 Generar vies i canals de participació del moviment associatiu de les dones en les polítiques municipals.

5.4 Crear recursos municipals (unitats d’igualtat), programes i suports econòmics adreçats especialment a fomentar la participació ciutadana per a la consecució de la igualtat entre dones i homes.

5.5 Potenciar la participació de les dones en els òrgans de gestió i participació social (associacions mixtes).

5.6 Sensibilitzar sobre la utilització de la imatge de les dones de manera no sexista en els mitjans de comunicació i en els continguts publicitaris.

5.1 Donar suport a les associacions de dones i per la igualtat de la ciutat

Mesures	Accions
5.1.1 Col·laborar i facilitar a les associacions que defensen l'objectiu de la igualtat i la prevenció de la violència masclista de la ciutat l'assessorament tècnic, suport i accés a recursos municipals.	<p>5.1.1.1 Tallers informatius i atenció especialitzada a associacions de dones o relacionades amb la perspectiva de gènere en la formulació de projectes i presentació de sol·licituds a la convocatòria de subvencions en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme.</p> <p>5.1.1.2 Col·laboració i suport tècnic i/o econòmic a associacions en les seues actuacions en favor de la igualtat i prevenció de la violència masclista.</p>

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	Nre. d'entitats de dones o relacionades amb perspectiva de gènere: <ul style="list-style-type: none"> · que reben assessorament · que presenten projecte a la convocatòria. · que reben subvencions.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de col·laboracions.

5.2 Augmentar l'associacionisme de les dones a la ciutat

5.2.1 Donar suport a grups de dones que vullguen formar una associació.	5.2.1.2 Suport i informació sobre el procés d'inscripció en el Registre municipal d'entitats ciutadanes (REMEC) a associacions de dones o relacionades amb la perspectiva de gènere.
--	--

Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	Nre. de noves entitats de dones o relacionades amb perspectiva de gènere inscrites en el REMEC.
--	---

5.3 Generar vies i canals de participació del moviment associatiu de les dones en les polítiques municipals

5.3.1 Oferir la participació en el Consell Municipal dels Dones i per la Igualtat a associacions, entitats o grups de dones.	5.3.1.1 Difusió de l'existència i funcions del Consell perquè es realitzen noves sol·licituds de participació i es conega el seu treball i funcions.
5.3.2 Major contribució d'entitats i associacions de dones i per la igualtat en els fòrums de participació municipals.	<p>5.3.2.1 Composició equilibrada de dones i hòmens en el Consell Social, els consells sectorials i de districte de l'Ajuntament de València.</p> <p>5.3.2.2 Incorporació de la perspectiva de gènere en els processos de participació ciutadana, inclosos els pressupostos participatius DecidimVLC, per a potenciar una major presència activa de les dones.</p>

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de notícies en mitjans en relació a les actuacions del Consell. Nre. d'atencions a associacions.
Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	% de dones i homes Consell Social, Sectorials i de Districte. Nre. d'entitats de dones o relacionades amb perspectiva de gènere que participen en els Consells sectorials de la ciutat.
Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	% de dones i homes que participen. Nre. d'entitats de dones o relacionades amb perspectiva de gènere que participen. Nre. de propostes realitzades per dones.

5.3 Generar vies i canals de participació del moviment associatiu de les dones en les polítiques municipals

Mesures	Accions
5.3.2 Major contribució d'entitats i associacions de dones i per la igualtat en els fòrums de participació municipals.	5.3.2.3 Mostrar a la ciutadania les principals actuacions que realitzen associacions, entitats i servicis municipals implicats en la igualtat de gènere i/o eliminació de la violència masclista mitjançant la trobada d'associacions en l'Igualment-Fest, comunicació audiovisual, etc.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'entitats participants. Nre. de persones visitants.

5.4 Crear recursos municipals (Unitats d'Igualtat), programes i suports econòmics adreçats especialment a fomentar la participació ciutadana per a la consecució de la igualtat entre dones i homes

5.4.1 Ampliar i acostar la informació dels servicis, programes i activitats relacionats amb la igualtat entre dones i homes a tots els districtes de la ciutat i els pobles.	5.4.1.1 Continuitat del programa d'Unitats d'Igualtat amb l'ampliació a altres districtes de la ciutat.
	5.4.1.2 Realització d'activitats de foment de la igualtat, sensibilització i prevenció de la violència de gènere en col·laboració amb les juntes de districte municipals i entitats de zona.
	5.4.1.3 Programa «Igualtat als pobles » per a fomentar la igualtat entre dones i homes i previndre la violència de gènere en els 15 pobles de València mitjançant activitats artístiques i formatives.
5.4.2 Crear subvencions, premis o ajudes de tipus econòmic per a fomentar la igualtat entre dones i homes.	5.4.2.1 Convocatòria de línia de subvencions a associacions i entitats per a projectes que promouen la igualtat entre dones i homes.
	5.4.2.2 Convocatòria de premis a iniciatives que promouen la igualtat i prevenció de violència de gènere des de diferents àmbits.
	5.4.2.3 Valoració de la introducció de la perspectiva de gènere en els projectes que presenten les entitats ciutadanes que concórreguen a la convocatòria de subvencions en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme.

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Percentatge d'increment de figures professionals per any i districte: agents igualtat, promotors/es igualtat, etc.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de persones que hi participen desagregades per sexe. Nre. d'entitats. Nre. d'activitats realitzades.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de persones que hi participen desagregades per sexe en cada poble. Valoració qualitativa de les accions.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. associacions sol·licitants. Nre. associacions amb subvenció.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de premis i import per tipologia. Nre. d'iniciatives presentades per tipologia.
Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	Nre. de projectes subvencionats que incorporen la perspectiva de gènere. % econòmic respecte del total de l'import de les subvencions.

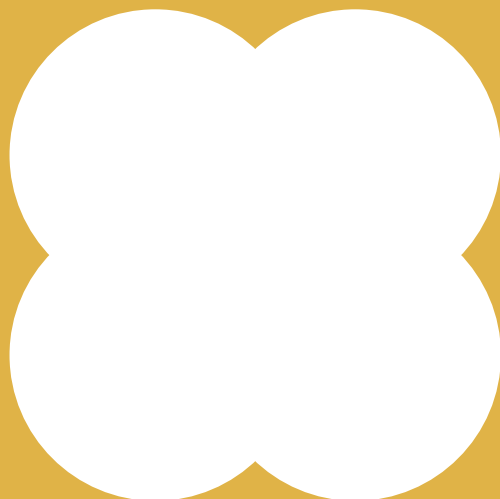
5.5 Potenciar la participació de les dones en els òrgans de gestió i participació social (associacions mixtes)

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
5.5.1 Augmentar la presència de dones en llocs amb responsabilitat de presa de decisions i en espais públics.	5.5.1.1 Activitats sobre habilitats de direcció, parlar en públic, lideratge, per a facilitar la participació de les dones en espais públics.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de tallers per any. Nre. de dones participants per curs.
	5.5.1.2 Actualització del Registre municipal d'entitats ciutadanes (REMEC) des de la perspectiva de gènere: inscripció i/o actualització amb informació sobre la representació de dones i homes en les juntes directives, així com informació del nombre de sòcies i socis de l'entitat desagregada per sexe.	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	Nre. d'entitats amb representació equilibrada de dones i homes. Nre. d'entitats amb representació equilibrada de dones i homes en les juntes directives.
	5.5.1.3 Introducció d'un criteri de puntuació en el barem de la convocatòria de subvencions en matèria de participació ciutadana i foment de l'associacionisme basat en l'existència de representació equilibrada de dones i homes en les juntes directives de les entitats que hi concorren.	Servici de Descentralització i Participació Ciutadana.	Nre. d'entitats que reben subvenció amb representació equilibrada de dones i homes en les juntes directives. Import de les subvencions concedides a entitats amb representació equilibrada en les juntes directives.

5.6 Sensibilitzar sobre la utilització de la imatge de les dones de manera no sexista en els mitjans de comunicació i en els continguts publicitaris

5.6.1 Augmentar la formació de professionals dels mitjans de comunicació (MC) municipals mitjançant la redacció d'un manual amb pautes d'actuació, per a la prevenció de l'ús d'imatges i llenguatge sexistes.	5.6.1.1 Elaboració d'un llibre d'estil per als mitjans de comunicació municipals sobre el tractament de notícies i imatges en relació amb la imatge de les dones, la violència de gènere, les agressions sexuals, etc., incloent-hi aspectes orientats a la prevenció.	Gabinet de Comunicacions.	Data d'inici d'aplicació. Llibre d'estil per als mitjans de comunicació.
5.6.2 Difundir las campañas y actuaciones significativas municipales en materia de igualdad y violencia de género.	5.6.2.1 Difusión de las campañas o actuaciones que se realicen en torno a días conmemorativos, recursos o actuaciones relacionadas con la igualdad o prevención violencia de género en medios de comunicación y redes sociales.	Gabinet de Comunicacions. Secció de Xarxes Socials i Documentació Audiovisual. Oficina de Publicitat i Anuncis Oficials.	Nre. de publicacions realitzades. Nre. de mitjans utilitzats.

URBANISME, MOBILITAT I MEDI AMBIENT

És necessari un ús més equilibrat de la ciutat entre dones i homes. Es partix del fet que el disseny de les ciutats ha estat històricament a càrrec dels homes, els quals han projectat els seus interessos i usos en la conformació de l'espai, de l'estructura del transport públic i, en conseqüència, del medi ambient que tenim. Per a revertir este fet és necessari introduir de manera decidida la perspectiva inclusiva de gènere en les polítiques urbanístiques, de mobilitat i medi ambient municipals.

Objectiu general:

Aconseguir una organització de la ciutat que afavorisca una major qualitat de vida per a les dones des del punt de vista urbanístic, de la mobilitat i del transport públic.

Objectius específics:

6.1 Introduir la perspectiva de gènere en la política urbanística de la ciutat.

6.2 Introduir la perspectiva de gènere en les polítiques municipals de mobilitat i transport públic.

6.3 Introduir la perspectiva de gènere en la iconografia i la publicitat de la ciutat.

6.1 Introduir la perspectiva de gènere en la política urbanística de la ciutat

Mesures	Accions
6.1.1 Desenvolupar accions d'assessorament i formació sobre perspectiva de gènere dirigides a les àrees municipals relacionades amb urbanisme.	6.1.1.1 Realització de formació específica d'urbanisme amb perspectiva de gènere dirigida al personal d'Urbanisme, Mobilitat i Parcs i Jardins.
	6.1.1.2 Eina per a facilitar el planejament amb perspectiva de gènere mitjançant un model d'informe d'impacte de gènere en els instruments de planejament municipal.
6.1.2 Impulsar la perspectiva de gènere en els projectes d'urbanització.	6.1.2.1 Incorporació de la perspectiva de gènere en els projectes d'urbanització i en els plec per a la licitació de la redacció i execució.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici de Formació i Gestió del Coneixement.	Nre. de cursos específics. Nre. de participants.
Servici de Planejament.	Publicació model. Nre. de servicis a què es difon.
Servici d'Obres d'Infraestructura.	Nre. de projectes que incorporen l'enfocament de gènere. Nre. de plec per a contractar la redacció de projectes i l'execució d'obres d'urbanització que incorporen l'enfocament de gènere.

6.2 Introduir la perspectiva de gènere en les polítiques municipals de mobilitat i transport públic

6.2.1 Adaptar el transport públic a les necessitats de les dones, que en són les usuàries més freqüents.	6.2.1.1 Programa pilot de parades violeta, servici que permet a les usuàries de la xarxa nocturna sol·licitar una parada a demanda dins del recorregut de la línia, en un punt més pròxim a la seua destinació.
	6.2.1.2 Aplicació de protocol en la xarxa d'autobusos municipals EMT davant casos de violència sexual que patisquen les persones usuàries. Habilitació de telèfon específic per a facilitar que la víctima pugui denunciar els fets de manera ràpida a través de WhatsApp o Telegram.
	6.2.1.3 Campanyes de visibilització en els autobusos municipals, mitjançant el vinilat exterior, de les polítiques empreses per l'Ajuntament de València per a reivindicar la igualtat entre dones i homes.

EMT. Empresa Municipal de Transport.	Nre. de dones que utilitzen el servici.
EMT. Empresa Municipal de Transport.	Nre. d'intervencions. Nre. de telefonades rebudes.
EMT. Empresa Municipal de Transport.	Nre. d'autobusos utilitzats i temps de circulació a la ciutat.

6.2 Introduir la perspectiva de gènere en les polítiques municipals de mobilitat i transport públic

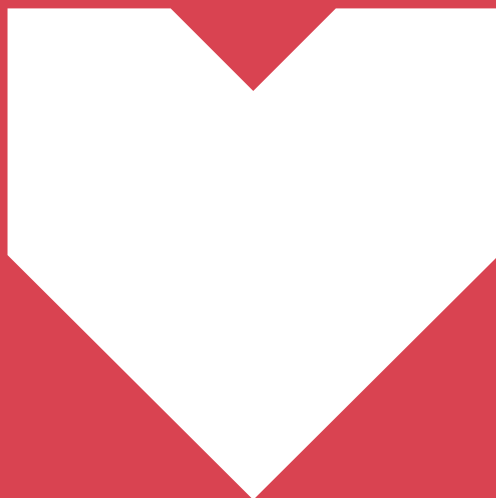
Mesures	Accions
6.2.2 Facilitar un millor ús del temps a les dones en els seus desplaçaments.	6.2.2.1 Segregació dels carrils bici per a millorar la percepció de seguretat i convertir l'ús de la bicicleta o els VMP (vehicles de mobilitat personal) en una opció de mobilitat sostenible, per a incrementar l'autonomia en els desplaçaments i una millor gestió del temps.

6.3 Introduir la perspectiva de gènere en la iconografia i la publicitat de la ciutat

6.3.1 Utilització d'iconografia no sexista en la senyalística municipal.	6.3.1.1 Instal·lació i manteniment de semàfors inclusius als carrers de la ciutat.
	6.3.1.2 Senyalística més igualitària que desvincule el símbol de les dones de la cura de menors i majors.
6.3.2 Vetlar pel compliment de les ordenances municipals sobre imatge sexista i servicis de prostitució, i denunciar-ne l'incompliment.	6.3.2.2 Detecció i canalització de les denúncies per publicitat sexista i publicitat de prostitució.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici de Mobilitat Sostenible.	Km. de carrils bici segregats modificats. Km. de carrils bici segregats de nova implantació.
Servici de Mobilitat Sostenible.	Nre. de semàfors inclusius instal·lats/any.
Servici de Mobilitat Sostenible.	Nre. de localitzacions d'iconografia inclusiva.
Polícia Local i Servei d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de denúncies presentades. Resolució de denúncies presentades. Conseqüències sancionadores.

INCLUSIÓ SOCIAL

Les situacions de risc o exclusió social estan moltes vegades protagonitzades per dones. El fet que eixes dones tinguen diversitat funcional, siguen immigrants, dones en prostitució, aturades o directament pobres, són circumstàncies que influïxen, moltes vegades de manera acumulativa, en la impossibilitat de formar part de la societat com a ciutadanes de ple dret. Cal, per tant, donar suport a estos importants collectius de dones per a intentar la seua inclusió social efectiva.

Objectius generals:

Millorar les condicions de vida de les dones que estan en situació d'especial vulnerabilitat o en exclusió amb mesures que afavorisquen l'accés als recursos públics.

Potenciar la participació del tercer sector amb l'Ajuntament de València per a la intervenció amb dones que tenen problemàtiques específiques.

Objectius específics:

7.1 Impulsar mesures de suport econòmic a les dones en situació de necessitat econòmica i vulnerabilitat associada.

7.2 Fomentar iniciatives del tercer sector i entitats amb programes i servicis especialitzats per a la inclusió social.

7.3 Potenciar plataformes de participació del tercer sector amb les administracions públiques.

7.4 Impulsar mesures de formació bàsica i inserció laboral.

7.5 Millorar la informació que hi ha sobre els recursos i servicis especialitzats per a dones.

7.6 Facilitar la disponibilitat de places d'allotjament a dones en risc o exclusió.

7.7 Fomentar la realització d'estudis i investigacions de collectius de dones en risc o exclusió social.

7.1 Impulsar mesures de suport econòmic a les dones en situació de necessitat econòmica i vulnerabilitat associada

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
7.1.1 Afavorir l'accés a les prestacions bàsiques de Servicis Socials a dones que tenen discriminacions múltiples.	7.1.1.1 Impuls de mesures de suport econòmic que afavorisquen l'accés a les prestacions bàsiques de Servicis Socials a dones amb discriminació múltiple (estrangeres, en context de prostitució, amb discapacitat, a càrrec de famílies monoparentals femenines, víctimes de violència de gènere, etc.).	Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de prestacions de les quals són beneficiàries dones en risc respecte del total de prestacions.
	7.1.2.1 Ajudes al lloguer social prioritzant les dones víctimes de violència de gènere, dones a càrrec de persones en situació de dependència i famílies monoparentals femenines, dones amb discapacitat i dones en situació de desnonament.	Servici de Vivenda.	Nre. d'ajudes de lloguer social a dones víctimes de violència de gènere i amb càrregues familiars.
	7.1.2.2 Vivendes de transició per a dones víctimes de violència de gènere o de tràfic per a l'explotació sexual i prostitució, que han superat l'estada en un centre de recuperació integral de la Generalitat Valenciana.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives. Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de vivendes posades a disposició. Nre. de dones beneficiàries.

7.2 Fomentar iniciatives del tercer sector i entitats amb programes i servicis especialitzats per a la inclusió social

7.2.1 Col·laborar amb els projectes d'intervenció en matèria d'acció social introduint-hi la perspectiva de gènere.	7.2.1.1 Suport econòmic i/o tècnic a les iniciatives del tercer sector que aborden problemàtiques específiques de les dones: convocatòria de projectes d'intervenció en l'àmbit de l'acció social.	Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de projectes en matèria de dones respecte del total de projectes subvencionats.
	7.2.1.2 Programa «Opere Romnia» d'intervenció social amb dones gitanes i procedents de països de l'est.	Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de dones participants. Nre. d'intervencions realitzades.
7.2.2 Impulsar convenis o subvencions a programes dirigits a l'atenció social, educativa, prelaboral i sanitària de dones en situació de prostitució o tràfic.	7.2.2.1 Programa d'atenció sociosanitària «Bus solidari» a dones en situació de prostitució mitjançant el conveni amb Metges del Món.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de persones ateses, percentatge de dones. Nre. d'intervencions realitzades i tipologia.
	7.2.2.2 Programa «Jere-Jere» mitjançant el conveni amb Càritas Diocesana per a l'atenció de dones en context de prostitució.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de dones ateses. Nre. de contactes realitzats. Nre. d'acompanyaments i tipologia.

7.2 Fomentar iniciatives del tercer sector i entitats amb programes i serveis especialitzats per a la inclusió social

Mesures	Accions
7.2.3 Impulsar i col·laborar en campanyes de sensibilització, jornades, tallers contra l'explotació sexual de les dones.	7.2.3.1 Campanyes de sensibilització ciutadana contra el tràfic de dones per a l'explotació sexual.
	7.2.3.2 Projecte de creació de vídeos de sensibilització sobre realitats migratòries: dona immigrant, tràfic i prostitució. Utilització socioeducativa dels audiovisuals a través de les activitats de la Xarxa Apuja el To contra el Racisme.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de campanyes/jornades/ tallers. Nre. de participants desagregats per sexe.
Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migració.	Nre. de tallers de creació de vídeos realitzats. Nre. d'audiovisuals creats. Nre. de persones receptores de les activitats.

7.3 Potenciar plataformes de participació del tercer sector amb les administracions públiques

7.3.1 Impulsar el funcionament de la coordinadora d'entitats per a la inclusió de persones que exercixen la prostitució i/o tràfic.	7.3.1.1 Continuitat del Protocol d'intervenció amb víctimes de tràfic per a l'explotació sexual.
---	--

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de dones amb indicis de tràfic detectades per les entitats per any.
---	--

7.4 Impulsar mesures de formació bàsica i inserció laboral

7.4.1 Introduir la perspectiva de gènere en els programes d'inserció laboral.	7.4.1.1 Orientació laboral, formació laboral i de formació en habilitats bàsiques i prelaborals a les dones amb majors dificultats en el mercat de treball (dones en prostitució, estrangeres, amb escassa qualificació, a càrrec de filles i fills...) des del projecte València Inserta.
---	--

Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de dones derivades i ateses en el projecte València Inserta.
--	---

7.5 Millorar la informació que hi ha sobre els recursos i serveis especialitzats per a dones

7.5.1 Millorar la difusió dels recursos i serveis destinats a dones.	7.5.1.1 Actualització de la informació i divulgació dels recursos i serveis que atenen les problemàtiques específiques de dones.
--	--

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de recursos especialitzats que es difonen i mitjans utilitzats.
---	--

7.5 Millorar la informació que hi ha sobre els recursos i servicis especialitzats per a dones

Mesures	Accions
7.5.1 Millorar la difusió dels recursos i servicis destinats a dones.	7.5.1.2 Millora de la informació existent sobre els recursos i servicis especialitzats per a col·lectius en risc, especialment dones, mitjançant noves eines telemàtiques, seu electrònica accessible a totes les persones siguin quins siguin els seus coneixements informàtic.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de consultes efectuades a l'aplicació sobre recursos de dones.

7.6 Facilitar la disponibilitat de places d'allotjament a dones en risc o exclusió

7.6.1 Atenció a l'exclusió residencial severa i a dones en risc.	7.6.2.1 Atenció a la situació d'exclusió residencial severa, establint la perspectiva de gènere en les actuacions per a la intervenció amb persones sense llar.
	7.6.2.2 Adaptació dels recursos que hi ha en matèria de persones sense llar a la perspectiva de gènere i creació de recursos específics per a dones en situació de sensellarisme.
	7.6.2.3 Conveni de col·laboració amb Esclaves de Maria d'allotjament, manutenció i atenció psicosocial de dones en risc d'exclusió i fills i filles.

Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. d'eines de planificació sobre persones sense llar amb perspectiva de gènere.
Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. de dones en els recursos per a persones sense llar adaptats a les seues necessitats. Percentatge respecte a homes.
Servici de Cooperació al Desenvolupament i Migracions.	Nre. de dones i menors que s'atenen.

7.7 Fomentar la realització d'estudis i investigacions de col·lectius de dones en risc o exclusió social

7.7.1 Afavorir estudis específics dels col·lectius diana en col·laboració amb les universitats valencianes i/o entitats privades.	7.7.1.1 Difusió d'estudis i investigacions amb perspectiva de gènere de problemàtiques específiques de les dones.
	7.7.1.2 Aplicació de la perspectiva de gènere en tots els estudis, investigacions i avaluacions que s'efectuen en l'àmbit dels servicis socials.

Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'estudis/investigacions difosos en la web/xarxes.
Servici de Benestar Social i Integració.	Nre. d'investigacions i estudis realitzats amb perspectiva de gènere, respecte del total realitzats.

La perspectiva de gènere ha d'impregnar totes les àrees de l'Ajuntament, i és necessari establir les bases de la coordinació entre àrees. Ens permet veure d'una altra manera la realitat, ser conscients de les desigualtats i aplicar mesures, les que coneixem com a positives, que compensen d'alguna manera els desequilibris.

Objectiu general:

Contribuir a l'aplicació de l'enfocament de gènere en el conjunt de les polítiques públiques de l'Ajuntament de València.

Objectiu específic:

8.1 Potenciar la transversalitat de la perspectiva de gènere entre totes les àrees municipals.

8.1 Potenciar la transversalitat de la perspectiva de gènere entre totes les àrees municipals

Mesures	Accions	Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
8.1.1 Introduir la perspectiva de gènere en estudis, plans, projectes normatius municipals i la resta d'actuacions municipals.	8.1.1.1 Assessorament per a l'aplicació de la perspectiva de gènere en tots els estudis, investigacions i avaluacions que s'efectuen.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'assessoraments realitzats. Nre. de servicis sollicitants.
	8.1.1.2 Elaboració i aplicació d'un manual per a l'elaboració d'informes d'impacte de gènere, vídeos i infografies com a eines de suport a la plantilla municipal.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Mitjans de difusió.
	8.1.1.3 Assessorament en la realització d'informes d'impacte de gènere en les noves normatives, reglaments programes i plans municipals o en les seues modificacions.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. d'assessoraments realitzats.
	8.1.1.4 Accions municipals que tinguen en compte la perspectiva de gènere des dels diversos àmbits d'actuació.	Servici que executa l'acció.	Nre. d'accions realitzades.
8.1.2 Vetlar perquè els textos i les imatges que difon l'Ajuntament tinguen un discurs no sexista i inclusiu.	8.1.2.1 Assessorament en la revisió de documents amb llenguatge no sexista als servicis que ho sol·liciten.	Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de documents corregits. Nre. de servicis sol·licitants.
	8.1.2.2 Senyalística igualitària en les dependències municipals, formularis i convenis a la ciutadania en llenguatge no sexista.	Secció de Normalització Documental i Imatge Corporativa.	Nre. de dependències senyalitzades. Nre. de formularis. Nre. de convenis.
8.1.3 Millorar la formació del personal municipal en matèria d'igualtat de totes les àrees municipals mitjançant un "itinerari formatiu per a la igualtat de gènere".	8.1.3.1 Continuitat en els cursos de l'itinerari formatiu per a l'aplicació de polítiques d'igualtat.	Servici de Formació i Gestió del Coneixement.	Nre. de cursos realitzats. Nre. de participants per curs. Puntuació mitjana de valoració del curs.
8.1.4 Consolidar la perspectiva de gènere en les estadístiques i dades municipals.	8.1.4.1 Sistematització perquè tota la informació estadística municipal es pugui disposar desagregada per sexe.	Oficina d'Estadística.	Publicacions web actives. Difusions en Twitter.
	8.1.4.2 Realització de consultes ciutadanes respecte a temes d'igualtat entre dones i homes mitjançant el baròmetre de l'Oficina d'Estadística.	Oficina d'Estadística.	Publicacions web actives. Difusions en Twitter.

8.1 Potenciar la transversalitat de la perspectiva de gènere entre totes les àrees municipals

Mesures	Accions
8.1.4 Consolidar la perspectiva de gènere en les estadístiques i dades municipals.	8.1.4.3 Elaboració d'infografies amb periodicitat anual que localitzen les fites demogràfiques i socioeconòmiques més importants i comparen les trajectòries vitals dels dos sexes.
8.1.5 Introduir l'enfocament de gènere en els pressupostos municipals.	8.1.5.1 Implementar progressivament l'enfocament de gènere en els pressupostos municipals.
	8.1.5.2 Informe d'impacte de gènere en els pressupostos municipals.
8.1.6 Coordinar accions encaminades a fer que totes les àrees de l'Ajuntament incorporen en les seues polítiques l'enfocament de gènere.	8.1.6.1 Des de la Comissió Tècnica Interàrees Municipals per a la Igualtat es treballarà: <ul style="list-style-type: none"> · Incorporació de nous servicis, el seguiment de les actuacions de transversalitat de gènere. · Coordinació de les accions de la Comissió Tècnica Interàrees Municipals amb la Comissió d'Igualtat, per a una major eficàcia i efectivitat dels dos plans d'igualtat.

Agent responsable	Indicadors orientatius d'avaluació
Oficina d'Estadística.	Publicacions web actives. Difusions en Twitter.
Servici Econòmic Presupuestari. Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de servicis que han introduït l'enfocament de gènere en els pressupostos.
Servici Econòmic Presupuestari. Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	Nre. de servicis analitzats en l'informe. Percentatge econòmic analitzat respecte del total.
Servici d'Igualtat i Polítiques Inclusives.	" Nre. de servicis incorporats a la comissió. Nre. de reunions. Nre. d'actuacions i accions tractades.

Pressupost

En este apartat es recull la despesa estimada per a l'execució de les accions previstes per a cada àrea i anualitat.

S'ha obtingut de l'estimació realitzada pels agents responsables de cada acció, i s'ha observat la dificultat de molts servicis a reflectir, en el moment de redacció d'esta programació, el pressupost assignat a diversos anys vista per diverses raons: vinculats a subvencions, a nombre de persones beneficiades, etc.

Àrea	2021
Violència de gènere i masclista	456.025,23 €
Salut i esport	50.898,22 €
Ocupació, conciliació i corresponsabilitat	21.126.463,18 €
Educació i cultura	310.810,37 €
Participació, associacionisme i mitjans de comunicació	166.141,25 €
Urbanisme, mobilitat i medi ambient	12.342,00 €
Inclusió social	440.435,00 €
Transversalitat	34.061,00 €
Total	22.597.176,25 €

S'aprecia una lleu reducció pressupostària amb l'avanç de les anualitats a causa d'esta dificultat assenyalada. En el procés de seguiment anual del pla es farà constar les quantitats definitives assignades.

Destaquem que un 49,07 % de les accions del Pla es realitzen amb mitjans propis, amb la implicació i l'acompliment directe de personal municipal o dels organismes autònoms i utilització de recursos municipals.

	2022	2023	2024	Pressupost total
	527.935,15 €	527.935,15 €	501.263,48 €	2.013.159,01 €
	69.216,52 €	69.216,52 €	69.216,52 €	258.547,78 €
	22.503.054,18 €	20.196.189,35 €	18.560.365,82 €	82.386.072,53 €
	251.501,25 €	251.501,25 €	251.501,25 €	1.065.314,12 €
	322.528,03 €	152.341,25 €	152.341,25 €	793.351,78 €
	12.342,00 €	12.342,00 €	12.342,00 €	49.368,00 €
	445.435,00 €	373.407,00 €	373.407,00 €	1.632.684,00 €
	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	85.061,00 €
	24.149.012,13 €	21.599.932,52 €	19.937.437,32 €	88.283.558,22 €

Seguiment i avaluació

Entenem l'avaluació com un aspecte bàsic de la planificació que té per objecte determinar en quina mesura s'han aconseguit els objectius prèviament dissenyats, i com un exercici de **rendició de comptes amb el conjunt de la ciutadania**, actuació inexcusable d'una administració pública moderna i transparent.

L'avaluació ens permet conèixer el grau d'execució del que es preveu i les possibles deficiències, incidències, dificultats, etc. o fins i tot oportunitats que s'hagen produït i també es planteja com la base per a millorar o perfeccionar les actuacions futures. El contingut del seguiment i avaluació que es realitzi, ha de tindre necessàriament un component quantitatiu i també un altre qualitatiu. És a dir, interessa conèixer tant el que s'ha fet com quines repercussions ha tingut per a les persones, especialment per a les dones, i el seu benestar, protecció o defensa dels seus drets.

Així, es compta amb instruments àgils de recollida d'informació sobre l'execució de les accions programades que permeten saber quines s'han executat, quines no i entre estes quantes han pogut ser objecte d'alguna actuació inicial. Complementàriament, el control anual dels indicadors que s'inclouen en cadascuna de les accions aportarà informació útil per a este seguiment de tipus quantitatiu. La part qualitativa estarà basada en l'opinió de les persones mateixes objecte del pla. Instruments com un qüestionari sobre grau de satisfacció o altres que es dissenyen des d'un plantejament de qualitat i excel·lència, han d'utilitzar-se de forma generalitzada i automàtica per a tindre sempre actualitzada l'opinió de les persones a les quals es dirigeix este pla.

Així doncs, l'avaluació d'este Pla té diversos objectius:

- Aconseguir avanços significatius en matèria d'igualtat entre dones i homes, des de l'adaptació constant a la realitat. El fet que puguen ajustar-se any a any les actuacions a les novetats socials, tracta d'assegurar-ho.
- Fomentar la transversalitat en totes les fases del Pla, especialment en les de disseny, execució i avaluació, implicant la totalitat de les àrees municipals, regidories i servicis a través de la Comissió Tècnica Interàrees Municipals.
- Assegurar la participació activa en l'avaluació de totes les instàncies implicades en el Pla, internes i externes.

En el marc d'esta perspectiva de participació, apuntem l'últim aspecte del seguiment i l'avaluació d'este Pla. Es crearà una subcomissió del Consell Municipal de les Dones i per la Igualtat per a facilitar la participació d'este òrgan en l'avaluació del Pla. L'objectiu d'esta subcomissió és servir de canal per a recollir aportacions al seguiment anual i l'avaluació final però també a la programació dels exercicis següents.

